

Mikebwe: Bible for Matthew

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Matthew

Chapter 1

¹ Lubutu Iwa Yesu klistu, mwana gwa Daudi, mwana gwa Abulahamu. ² Abulahamu utanda Izaki, Izaki utanda Yakobo, Yakobo utanda Yuda na bamilugwaji; ³ Yuda utanda na Tamali Falesi na Zela ; Falesi utanda Esilomu. Esilomu utanda Alamu; ⁴ Alamu utanda Aminadabu; Aminadabu utanda Naasoni; Naasonio utanda Salmona; ⁵ Salmona utanda Boazi uli Lahaba; Boazi utanda Obedi uli Luta ; ⁶ Obedi utanda Yese ; Yese utanda Daudi. Kasheke Daudi utanda Sulemani uli mwazi gwa Uliya ; ⁷ sulemanu utanda Lobowamu; Lobowamu utanda Abiya ; Abiya utanda Aza; Aza utanda Yozafati; yozafati utanda Yolamu; Yolamu utanda Uziya ; ⁹ Uziya utanda Yotamu; Yotamu utanda Ahazi ; Ahazi utanda Hezekiya ; ¹⁰ Hezekiya utanda Manasi ; Manasi utanda Amoni ; Amoni utanda Yosiya; ¹¹ Yosiya utanda Yekoniya na bamilugwiji, muiliu ya usamanubu buhiya û Babiloni . ¹² Hanyuma ya usamanubu buhia û Babiloni , Yekonia utanda Salatieli ; Salatieli utanda Zolobabeli; ¹³ Zolobabeli utanda Abihula; Abihula utanda Eliyakimu; Eliyakimu utanda Azoni; ¹⁴ azoni utanda Sadoki ; Sadoki utanda Akimu; Akimu utanda Eliudi; ¹⁵ Eliudi utanda Eliyezeli ; Eliyezeli utanda Matani ; Matani utanda Yakobo; ¹⁶ Yakobo utanda Yusufu mulumi gwa Maliya gwautanda Yesu. ¹⁷ Uli mbutu umi na yina ubambila Abulahamu ufiila Daudi , mbutu umi na yina ubambila Daudi usamanubu û Babiloni , na mbutu umi na yina ubambila usamanubu û Babiloni ufiila Klistu. ¹⁸ ubutua wa Yesu Klistu wali binu: Maliya nanjyaji hagwausongubu na Yozefu , gwaumonea na yimi û buswata bwa Chiuli ilumbului, bashatibaungani igono imonga. ¹⁹ Yozefu , balugwiji , gwali mundu gwa buose ndaumona biya umukwatisha buvu, gwaukeba umulea mu bufwafi. ²⁰ hagwauninga bebya , malaika gwa Mwanana gwaumumonee na utulu na uboya: Yozefu, mwana gwa Daudi, ndoti na isamuna Maliya , muazi gobe , mene mwana gwaji mu yimi ngufuma Chiuli ilumbului; ²¹ gumutanda mwana gwa mulumi, na gyaumuha zina Yesu; Jehe igumwauhiula bandu baji na bubihia. ²² Yeya yiufia ku'kumbajya bya koolubu na Ng'hanga biloto: ²³ Mona musii gumwaukuza yimi, gumwautanda mwana gwa mulumi , na gumwawitaganubu zina lyaji Emanuele, fundulwili lyaji ; Vili hamonga netu. ²⁴ Yozefu haguubua, biguuta bebya Malaika gwa Mwanana gwaumuswahila na biguuusamuna muazi gwaji hamonga naji. ²⁵ Nda ukungaana naji igono imonga na bitandizi mwana gugwaumuha zina Iya Yesu.

Chapter 2

¹ Hindi ya ubutumi Yesu mu Betlehemu ya Yudea mu lubumbu gua kasheke Helode ; wafumuna bamajusi mutamba umufumina yuuba bibafia mu Yelusalema. ² Biba wi 'ujya nguni gubutui kasheke gua Yuda? Iuboya , tu mwena anguninguni ajyiu mufumina yuuba, bitu uviaga kumutendelela. ³ Kasheke helode aguhujya iney'eya bigu huftima ahamo na booso bayelusalema. ⁴ Bigu umbu'unga makuhani na tulaniwa jyati na bigu huiujya, Yesu um'butua uni? ⁵ Bibia'a lumna : Ku Betlehemu ya Yudea ; Iuboya bia singubu na ng'hanga biloto: ⁶ Na be'ebeBetlehemu mavu gwa Yuda, be'ebe nduli kuseheu mu ibalu yooso ya Yudea o'be umfumina Mwanana u'mlisha bandu bami Isahalela. ⁷ Helode big'uitibamajusi mu bufa'ami bigubihujya hakuila liliu binga hamonea anguninguni ana muchee. ⁸ Bigu batuma u Betelehemu na isimu chiino: Mweende mwayuhi kokoko misahu ya mwana gua mulenje; Hutu mu'umona munzahuli na mimi , niende na mutendeele na mimi. ⁹ Habavuya uhujya uhujyenena kasheke , biba wenda . Bamufuma boobo, anguninguni a bamona ufumina um'fuma yuuba gua mwenda ulu hebu lwabo vuhu ulugulu ya yeende mwali mwana gusehe , bika huimana. ¹⁰ Habamona ka'anguninguni, bib'a useleja wa mehe. ¹¹ Bibasheela mu yende , bibalola mwana na Malia najyajin biba'afuamana umutendelela ; haba utotola bukumu bwabo, bibaumuha olo, afu na malashi.

¹³ Habaujila, lola,Malaika gwa Mwanana bigufumina Yusufu kulootaq na biigu'uboya : Yigoya, samuna mwana na najyaji, jyoa u Misli, sagala kukoa vuhu lwona hamu kusahilila; Iuboya Helode gumkeba gua yihagi mwana. ¹⁴ Yusufu biguigoya, butufu hasi bigusamuna mwana hamu ongha na najyaji, biguenda u Misli. ¹⁵ Biguukaha koolko vuhu bebya bifiile Helode,ku uboya ya tekee iisimu y'aboya mwana kuilila ng'hanga -biloto: Nauit'gana mwanami haza ya Misli. ¹⁶ Helode, hagumona Bamajusi nda bashigalushi uele, bigu kuza bwazi bwa mehe , bigutuma uihoga balenje booso ba myaa yibili na musu baali mu Betelehemu na muibalu yaji yooso, wilondena natufu lya mwezi bigwahujya uli bamajusi. ¹⁷ Bichitekea isimu ya wisambumbu na Yelemia , ng'hanga-biloto: ¹⁸ Kuhujya mbundu mu jyaati ya Lama, malelu na biningi-mutima: Laheli gu muililila baana baaji , nda muitaba ulendubu, hamubili gua bana bashiliu. ¹⁹ Haufa Helode, lola, Malaika gua mwanana bigu'umufumina Yusufuku uloota u Misli, ²⁰ Na biguboya: Yigoya, samuna mwana na gu najyaji, muende ku Isilaeli, baaba bamukeba buome bwa mwana ba'ufa. ²¹ Yusufu biguwigoya, bigusamuna muana na najyaji, bibawenda ku Isilaeli. ²² Haguhujya naha ALkelausindee kasheke guwisinda haali shaji Helode mu Yudea , bi guutina wendeu; na bigusahilibu ku lota , bigu wakalila kuisamba ya Galilaya , ²³ mu ibalu amwitaganabu Nazaleti, wilondena na isimu ya wisambangubu na ba ng'hanga-biloto; gumwa witaganubu mundu gua Nazaleti.

Chapter 3

¹ Ga matufu Yuani mubatizu gwa uvuyaga nangha ya moolo mu buonono bwa Yudea . ² Biguboya mulee bubi , buvuyaji bwa Vili gwa igulu bu té habwihi. ³ Yuani i yoga gwa wisambubu na Isaya ng'hanga-biloto biguuboya ba na jihi lya munolu mu buonono , muvubi sinda lya mwanana mugolole ma sinda gaji. ⁴ Yuani guna ilamba yaji ga mubi guaji gwa isebe ya ngamia , na mubi gwaji mu mibi yaji, chaulya yaji ni zige na mangoni ga bui bwa mwito . ⁵ Na bandu boso yo û Yelusalema, mu Yudea goso na ma jyaati yoso ga habwihi na Yolodani,baumufiila boso habwihi na jehe; ⁶ na ubatizubu boso û mujeje gwa Yolodani habaulea bubi. ⁷ Ila gwa umona bashali baufuma û Bafalisayu na Basadukayu bauvuyaga na lubatizubu lwaji, je biguuboya , banu bana ba nyoa , ni nani gunuswahila na mujoe izi imuvuyaga ? ⁸ Mbya buose mufumishi bubiha bumulagijya nang'ha gwa ulea bubi. ⁹ Na nde muningabobo na batutu na shetu Abulahamu , ila niunusot'lwela banu , Vili guli buguila mabwehe mu gaga gali hanu yugu mwana au bana banji Abulahamu. ¹⁰ Haha temu litulubu ala mu isizi ya miti , na gogo muti gushi na fumisha bulobu gugusesa na ugusumbula û mulilu . ¹¹ Ila mimi ninubatiza na mema , binwaulea bubi; Ila yoga guvuyaga umanyuma gami gu na buswata wagila mimi,si na lihusa ga utolola migozi ya bilatui byagi , ni yoga gunubatiza na Chiuli ilumbului na mulilu. ¹² Lubezelulu mu igaza lyaji; luombo ni jemunini gu moolo, na gumukomba chiwanja yaji, na bebya bisasu byoso ubisambula û mulilu byoso byaziji. ¹³ Chii ihindi Yesu gwafuma û Galilaya , gwawenda wa Yuani gwa mubatizubu. ¹⁴ Hanha Yuani biguubenga ,mimi numkeba uvuaga ube, babe guuva wami! ¹⁵ Yesu biguumusot'lwela : Yitaba bibi biniuboya , na mimi nibagage byoso akamukabili , aku'mbatiza. ¹⁶ Na chea ihindi , Yesu jemufuma ku ubatizubu mu mema. Gwa ukatua haha gu chiuli ga Vili bichiuta ulwegulu yaji. ¹⁷ Ba haha jihi la Vili biliufuma higulu bili w'isamba nang'ha yugu î mwanami gwalegelejeje wa mehe.

Chapter 4

¹ Yesu gwa samunubu na chiuli ū buonono, kuuboyela naha gwa hehubu na chiyung'yunga. ² Manyuma ga utaha matufu maumi gana gushigwa ulya butufu na yuba , biguhujy'enena zala. ³ Muheh'bandu, haguufika , biguumsahila : Hutu guli mwana gwa Vili, swahila gaga mabwehe gagal'liu mikati. ⁴ Yesu biguchaulunga : Mundu ndem'kuuza buome kuilila mikati boboeû, ila kuilila ng'handa yooso yim'fuma mu anu mwa Vili. ⁵ Kiyung'yungu bigum'samuna mu isizi ilumb'tui, biguum'tendea ulwegulu ya yende ya Vili, na ⁶ na buguum'sahila: Hutu guli mwana gwa Vili, yisumbuli hâsi ;Wilondena na byebya bisingizubu: Gumwam'nusha bamalaika hamubili gobe; na bamwakushaala mu magaza gabu, ku'tina naha gushawikumun'ghanya yahi wibwehe. ⁷ Yesu bioguuum'sahila : Yisingizubu hônga : nduheha Mwanana , Vili gobe . ⁸ Kayombo biguum'hajya hongu umutenda guli heeta, biguum'tungijya ndand'gala yooso ya mwalunga-mugaza na utaba wayu , ⁹ na biguum'sahwila : Nim'kukuha bindu byoso biibi, hutu guhulua ibul'vumu na be' u'utendela . ¹⁰ Yesu biguboya: Atu'a , kayombo! Wilondena na byebya bisingizubu; Gum'ntendelela Mwanana, utela mulimu. ¹¹ I hanha kayombo biguum'lea. Halel'ku'u, bamalaika bibauvua habuihi na Yesu , na bibaum'ntendelela. ¹² Yesu , haguchahujya naha Yuani guhanubu, biguwibula ū Galilaya. ¹³ Bigukwatua'a mu Nazaleti, biguwaka ū Kapelnaumu, mutamba gwa habuhi na ziba, mu ndandagala ya Zabuloni na Naftali , ¹⁴ kuyel'naha che'a isimu yawisammûbu na Isaya , ng'hanga biloto, yakukui musse'e: ¹⁵ Bandu ba Zabuloni na Naftali, bali ndandagala ya habuihi na ziba , ku isizi ili yengh'ongo ya Yoldani , na Galilaya wapakani , ¹⁶ bandu baka'liili-hasi mu mufitu, bam'mona muche'e gushwaali; na hamubili gwa baaba baali hasi mwisambu na mujez'gili gwa lufu , muche'e gu'monea. ¹⁷ Ubambila chool'che'a ihindi Yesu biguchabamba wisahula , na wiboya : Muleebubiha , butangala bwakaisi(higulu)bugobo'a . ¹⁸ Byebya bigwamwisumu'a mu mbâmba ya iziba ya Galilaya , bigu mwona babatwii babili, Simoni yogwa gumwit'ganubu Petelo, na Andeleya ,mwini-gwaji , bimwisumbula maila mw'iziba ,i umwona naha baali tuhumbu twa mumema. ¹⁹ Biguchaubasahwila : Mundonde , na nimnutaha tuhumbu twa bandu . ²⁰ Honga na hongu bibaule'a maila gâbu na bibaumu.londa ²¹ Ko'a haguwe' ulaah, bigumwona babutuii babili , Yakobo mung'hana Zebedayu , na Yuani , mwini -ngwji, bali mu bwatu na zbedayu , shâbo, na bamwilungula maila gâbu. ²² Biguubit'gana, hongu na hongu , bibale'a bwatu na shâbu, na bibaumulonda. ²³ Yesu biguyung'yunga mu Galilaya yooso, mwiwigisha mu masunagogi, mwisahula musahu gulegela gwa butangala , na mwifiila lufu looso na bulema booso mu ngatingati ya bandu . ²⁴ Iulumbi lwaji biluhalgana mw'isizi yooso ya Silia, na bibaumshwalila booso bamsuba na lufu na usuma halaga-halaga , ba'miuli , ba'lufu lwa mbuzi , bibulu; na gwabafula . ²⁵ Ibumbu ful'iiti bichiumlonda, ufumina u Galilaya , U Dekapoilia, u Yelusalema , u Yudea na y'enghongo ya Yoldani.

Chapter 5

¹ Hagumona ibumbu, Yesu bigubanda û mutenda , na ,hagukaä hasi , baba bamitwana yaji bauva waji. ² Biguubulula kuanu waji, biguwigisha ng'handana, na gukoola: ³ Musangu na yoigwa gush'na indu mu chiuli, iuboya ibalu yahigulu ili yabo. ⁴ Musangu gwa baba banamahoja baba ba izi , nabu bamwamona paha ! ⁵ Bana mayoja baba baliwewe nabu bamufiaû jyaati . ⁶ Bana mayoja baba b'a na zal namuma gwa lujila , bamwakwiuta . ⁷ Musangu gwa yoga guna bin'sonya , na jehe naji bamwaumumwena bebya bin'sonya! ⁸ Musangu wa yoga gu na tima litoa, na ba bamuamona Vili. ⁹ Musangu gwa yoga gumutaha byabuose, na ba bamubit'gana bana ba Vili. ¹⁰ Musangu gwa baba bausuba ju ya lujila , iuboya ibalu ya higulu ili yabu! ¹¹ Mayoja genu banu, bebya bibamunusuva banu na unuboya chila ng'handana ye ya malimi ju yami. ¹² Mukaï na musangu ,na namusangu gugu , muna matabishi genu gaatagala koä higulu , na i byebya bibamusuvyaga baba ng'hanga biloto bali û mbele yenu. ¹³ Banu muli mungu gwa munu mu alunga mugaza ila go mungu goone gu mutulu bini guatobe? Nole gushiindu honge , ila gugusumbula haza na gwa yatilubu na biahi bya bandu. ¹⁴ Banu muli muchee gwa alunga mugaza. Jyaati ndeyi mufamayu koä ulwegulu ya mutenda ; ¹⁵ Bandu nde bamusia tala na ulifamisha mu ibugu, ila gumulitendea higulu ya meza na lyauvisha muchee wa boso bali mu yende. ¹⁶ I bibehe imuni yenu yatahi muchee na booso bamone buose bwenu bwa buose i boumutota shenu guli Higulu. ¹⁷ Nobe muninga na mimi nauvugaya ku atusha misii na ng'hanga biloto ; sivili onaga , ila uvuya biose . ¹⁸ Walujila mimi niunusot'lwela banu, na haha muyui bibinu higulu nna mavu byoso nde bimukatua nani chiimu, ili bobo byoso byatechee hemuvuyaga. ¹⁹ Mundu jimu jeukatusha andu a muasehe û tota tusehe tuli haha, je bobo uukaä gusehewa mehe koä ubuata bwa higulu, na yoga gumuyiujia na uhana naji, i guata mu ibalu ya higulu. ²⁰ Iuboya nang'ha banu niunusot'lwela, lujila lweni lona ngukila Bakalani ,na Bafalisayu , nde mumushela mu ibalu ya higulu. ²¹ Mwaumuhujya bebya bikooelubu na banunu : Ndemwihaga; Mundu gôso gumwihaga..... na basambizi. ²² Ila mimi niunuswahila banu, yoga mundu gumumona izi û bandugu yaji ,guna malizi ga hukumu, na yoga mundu yaketa bulomo gumusheela û masambilu, na yoga gumuboya ndugu yake guli ilelea jehe gumwenda u ziba lya mulilu. ²³ Hutu gulyaha mulambu gobe mu yende ya Vili , na guaninga gwami gwa wetu guna ng'handana na mimi, ²⁴ Siga mulambu w'obe bebele , yenda bebele mwakoole ye ng'handana na yoga gobe, ibeugalusha na uhana yeya mulambu y'obe. ²⁵ Yihuziyene na yoga gona ja ng'handana , hut'koa nuchi mwizila jewenda nobe umbumatali gumwenda wa shela û mazambilu bamukalila. ²⁶ Nikusot'lwela walujila ndam'fuma hut'koa ndwafutizi musahu ao lufalanga lwa boho. ²⁷ Baunusot'lwela nang'ha mundu nde taha maoze. ²⁸ Mimi ninusot'lwela yoga gumulola muazi na umumumina mata guutaha naji maoze munda mwa tima lyaji. ²⁹ Hutu yisu lya uboo lya ulumi litemkusha atushelu. ibila yobu imu ya ngangi mbishi mubili gobe gooso ndayutasubu mu iziba lya mulilu. ³⁰ Hut'koa uboo obe wa ulumi utemkuhulusha , atushee habuihi nobe , ibila imu ya mubili gobe ga nyangi na mubili gobe ga nyangi na mubili gobe gooso nda guenda û mulilu. ³¹ yabojubu ya gumbinga muazi gwa muhi mukanda. ³² mimi ni mishot'lwela, yugu gumbinga muazi gwahitile maoze , giumutaha û maoze gwa bingubu muyaha maoze. ³³ Bamishot'lwela uli banunu, ndulapa , fumisha yeye ji gwa baja wa Mwanana bi gwa jikoola gu moolo. ³⁴ Mimi ni boya hashi utaha ndugu , ndu lapa higtulu. ³⁵ Wala mu mavu ; mu mogulu gagi, wala û Yelusalema ni jyaati lya Kashaeke guata. ³⁶ Ndutaha ndugu û mushu gwagi, iuboya nduchi buswata bwa ugalula lunyele lufita au lutoa. ³⁷ Moolo gobe gwakaa huitabu, huitabu, nibenga , nibenga ; Yiyi yindu mutenda yimuvgaya û kiyung'yungu. ³⁸ Yaboyubu yisu gwa yisu, na minu gwa minu. ³⁹ Ila mimi nim'boya, ndamwimana uli miuli, na hutu'koa mundu gukugila utama lya ulumi, muhonga lili lya kuazi. ⁴⁰ Hutu mundu ndamukukeula beba , na ndebugula ilamba yobe ya musu , muleela muchee ilamba ya higulu . ⁴¹ Hutu mundu gulazimisha gutoha elfu toha mala ibidi nagehe. ⁴² Hana na yoga kumuha yea ndugalusha na yoga ndemwimana . ⁴³ Mwahujya : Legelezya ndugu yobe na gubihili meze. ⁴⁴ Mimi ninuhijyili , muleglejye ba mezer benu, muhani ule baba bamibiboya bibiha , mutahi bilegela ule baba bamimona babiha , mubahagili baba bamitela bibiha na acheba umuihoga, ⁴⁵ Mukai bana ba Shenu gulu higulu, gumufumisha yuba ule babiha na balegela, na gumnyeshesha vula uli bali paha na baba bashi paha. ⁴⁶ Hutu mulegela baba bamilegeleje ya , abugu aji amumpata? Bamlipisha milambu nabu bataha bibibe? ⁴⁷ Hutu musema bobo ba ngugu yenu, ngiayio imutaha ya huhanusha bandu? Bapagani nabo bamtaha bibibe? ⁴⁸ Mukaa bali paha, ginsi shenu gwa higulu biele paha.

Chapter 6

¹ Mulole nde mutaha nyini yenu u mesu ga bandu , kuuboya nang'haha banumone, iuboya nag'haha bamutaha biol'bebebiu nde num'kuza indu wa Vili shenu gwa higulu. ² Hutu bebe gutula mulambu gobe ku iobugu ndu gomba mumbanda u mesu ga bandu pana bebya bimuta bandu ba bufuafi mu masinagogi na mumikoba ukwela utishubu na bandu. ³ Ila nimusat'lwela ba bandu bapatizi ala miole yabu, hutu bebe gutula milambu na gu uboo obe kuazi ndeuyua mumwitaha uboo ullumi. ⁴ Mulambu gobe gwakai gufwami, na shobe gum'mona bifami gumukutisha. ⁵ Honga mutemuhazya nde mkaa bwina ba ban bufafi wilondena boho bamuhazya be bya biba mwimananga mu sinagogi, mumuonje gwa sinda ukeba u manuba na bandu, mimi ninusot'lwela wa lujila baba kuzili ala miole yabu. ⁶ Hutu bebe ndo muhazya , shela uchumba yobe ifami, gwezila mulangu gobe hazya ,mbele ya shobe guli mubufami na shaobe gumumona mubufami gwa kutishi. ⁷ Hutu mute mwihazya nde muhazya ng'handanda ni nyoho, pana bamuhazyubu wa ukoola ushali. ⁸ Ali , nde mwilingilia nabu, ila shenu gwijili yooso yinu muhazya umona banu nde mushi hazya. ⁹ Mulole binupashili uhazya banu : Shetu batu guli witimba , Zina lyobe litaishubu mwana na bonbe bwatui, ¹⁰ Ulegeleleja wobe watechee hanu hasi ga mavu pajna witimba. ¹¹ Tuhi lelu mukati gwetu gwa kil'tufu; ¹² Tumwene bin'sonya û bubiha bwetu, pana bebya bitumwene bin'sonya bya ba bautubifila na bunemee; ¹³ Ndu tulea uhulua mubuloje, ila tushoshe na yoga gubiha . Ju ngole bebe upatigana milonga , buyui buswata nalumu na nalumu .Amina! ¹⁴ Maan yaji banuhulumina bandu bubiha bwabu, Shenu gwa witimba gumu nuhumina bubiha bwenu bibebya; ¹⁵ Hutu nde mumi humina bandu babiha bwa bu, na gu Shenu gwa higulu nde muhumine mundu bubiha bwa jeu. ¹⁶ Hutu muzila nde mukaa paha na bafafi bali buhala buzingi ukeba umonubu na bandu nang'haha bazilizi, ni unusahwila lugila bakuzili ala buuzi bwabu. ¹⁷ Hutu guzila , yilalabi maghani û mushu na utamba û buhala bobe. ¹⁸ Ubenga ubambulubu na bandu na guzilizi, ila na Shobe guli muasi yifami, na Shobe gwamone mubufami na gum'kuha. ¹⁹ Nda mwibungula mbindu hanu hasi hali bisi na byaonaga, na bavizi uswela na wiba. ²⁰ Ila mwibungila bindu higulu, ushi bisi na bimonaga, wala bazivi nda mushela wiba. ²¹ Hali bindu byobe , hali tima lyobe. ²² Yisui aminyimunyi gwa mubili gobe, hutu yisu lyobe lili ososo, na mubili gobe gooso gumukaa na muchee.

²⁴ Nde uli mundu gwa uteela mulimuy balimu babili. Utiina luhungu lwa ulegeleleja jimu na ubihila jini.Nde mukumbene uteela Vili mulimu hamonga na mwiisi gwa Mamona. ²⁵ I cheu ini misahuluila: Nde mukai muhahila na ng'handanda ya mubili gwenu mumulia ayi, mumuveete ayi,Buome bwenu nde bukulele bilyazi, na mubili higulu ya ilamba? ²⁶ Hamulole tone twa higulu: Ndetumwikuna nde tumwikala nde tunaihili ya ubungila bwehu; Kuu shenu gwa higulu gumwibalisha . Banu nde muna inemu ukwila tata tone? ²⁷ Hamwisumbulusha, ni nani hangati yenu, guyatendea bula bwa munu û buome bwagi? ²⁸ Jiahi hanu mwisumbulusha hamubili bwa bulimba ? Mulole bimimena lushuu lwa mû malimi bilumumena na ukula: Nda bimuta mulimu , gooso. ²⁹ Hi hongana ni musahila Selemani mubutukufu bwagi, nda vaala bibi paa na banu. ³⁰ Hutu Vili guvalisha mabizi ga bulimi, gale lelu na buenda go watasubu û mulilu. Banu bandu ba lwitabu lusee nda munuvia wa mehe? ³¹ Nda mwisumbulusha, na uboya: Tu mulya hayi? Tu mutoma hayi?na tumuvala hayii? ³² Bapagani ibamwikeba bye bindu byoso. SAhenu gwa higulu gwigili binabyo muma. ³³ Mukebe bebe buulu na lugila lwa Vili ina byee byoso bimuvugwelela wenu. ³⁴ Nda mwisumbulusha na ya buenda, bya buenda bimuvugweleleja byo bininu, bibi bya lelu, bya buose wa lelu.

Chapter 7

¹ Ndukulila mundu, ju na bebe ndabakulalila. ² ipimu chee inumukalila, iche ibamukalila, kipimu che inumupumina, mumpinubu. ³ Waayi mumona iswasumu Yesu bya ndugu yobe, ila ndumninga iswasu ila mu Yisu lyobe bemuninu? ⁴ Haayi humsahila ndugu yobe kumbe luhusa maartushi iswasu mu yisu lyobe, na bebe iswasu ila mu yisu lyobebemuninu? ⁵ Be gushi na lugila, katusha bele iswasu mu yisu lyobe, umanyuma gumumona buhululu watusha iswasu mu yisu lya nduku yo'be. ⁶ Nda muha mbwaha chee itakatihu, wala ndamutasa mambe gabei liswali û mbele ya ngulubi mbishi yiya bishaa musimwa bihaasa na ugal'lua na uyisanaga. ⁷ Muhajyi na mumuhubu; Mukebe na mumona; Kokola mulangu, na mumfungwilubu. ⁸ Ju kila mundu gumuhajya gumutambuna gumkeba gumpata: na yogumkonga mulangu gumfungulibu. ⁹ Ao ninani hangati yenu mwanaji jemuhhajya mukati gwa muhi bwehe; ¹⁰ au je muhajya samaki gumuha nyoâ? ¹¹ Hande banu babii mujili uhaha bana benu matabishi galegela, nde byabuose wa mehe shemu guli higulu gum' bahaba bamumuhajya bindu byabuose? ¹² Iuboya binu chee yoso inuna muna bandu bamitendele banu, nabanu mubatende ng'hanga biloto. ¹³ Shela umulangu gush gusi: Ju mulangu ngwatagala na zila ndatgala limwenda vuu kuzimina, na mbashali bamshwela ugo mulangu. ¹⁴ Lakini mulangu ngu vuu ubu ome, na mbasehe bamshela monga. ¹⁵ Mwilole paa na ng'hanga biloto ya malimi bamuvuyaga wenu wenu bavali bilamba bya mikoo, ila mo munda mwabu ni mibwabu yina bwazi ya mulusuu. ¹⁶ Mum'bayua uzila lya buluba bwabu, tumukononanga buluba umiti ya meba? ao buluba mumaala? ¹⁷ Kila muti gulegela gumtaa buluba bulegela, lakini muti gubiha gumutaha buluba bubiha. ¹⁸ Muti gwa buose ndagumuweza utaa buluba bubiheu, wala muti gubiha ndamuweza utaa buluba bulegeleu. ¹⁹ Kila muti gusimtaa buluba bwa buose gumusesubu na utasubu û mulilu. ²⁰ Wabibi mumubabambula uzila lya buluba bwabu. ²¹ Ndakila mundu gumuy'itgana nangha mwanana, mwanana gumsheela ku ibalu ya hitimba, ila yoga gum'ta ulegelezya wa shami guli higulu. ²² Bashili bane ungaila lo lutufu mwanana, mwanana, nda twa busha wa zina lyobeu, na wazima lyobe twabinga miuli, na wazima lyiobe twata biegele. Ila nimwabasahila : Shabayue banu ihindi nagu ise: Mukatui wami, banu bamutabubisha. ²⁴ Na kila mundu gumuhujyanena ng'handa yami yiya na uyitoa gulipana mundu guna akili gwa lozya yende yaji uluegulu ya mabwehe. ²⁵ Vula biyinoa, na mema biga uva, na mbumbu biyi gwelela, biyi humbula chee yende bikibenga uhulua, ju ya yengelubu ulutanda. ²⁶ Kila mundu gumuhuzya ng'handa yami yiya, na na jegubenga uyila gulipaa na mundu yo ihala gwa lozya yende yagi mumushenga. ²⁷ Vula biyinoa, na mema biga uva, na mbumbu biyigwezya biyi humbula chee yende, bichi hulua na buhului bwagi bwali bwata. ²⁸ Ihindi chee Yesu haguvuya ye ng'handa ibumbu biki kwanya ya milangilu yabu. ²⁹ Ju gwa balagizya pana mundu guna buswata, wala nde pana kalani babeu.

Chapter 8

¹ Na Yesu hagwatûa û mutenda , Ibumbu bikimulonda. ² Na lola , gwa ivú ga lufu gwa mugabuela ufuma uluebu lwagi, na biguboya Mwanana , hutu gulegelejeje, hutu gu'umbene undosha , gundoshe. ³ Yesu bigumutulila uboo, bigumulergelejeje, na uboya nang'ha : Nilegelejeje, toa hanhan bigutua . ⁴ Na hongu Yesu bigumulunga : Yilole ndo koola na mundu; Ila yamonesha û Makuhani na ulambula mulambu gwa boya Musa na yakai bushuhula. ⁵ hongu Yesu bigusheel;a hongu mu Kapelnaumu, muyui gwa basolaa bigulunga, bigumuhujya ⁶ na uboya : Mwanana , muhia gwami gutambali mutulu û yende, gusuba wa bohona olebela . ⁷ Yesu bigumuswahila : Nimwenda , na nimumfula. ⁸ Muyui gwa basolaha bigumulunga : Mwanana ,ndo kumbene usheela mu yende yami; Koola bobo , na muhia gwami gumfua. ⁹ Mimi nili musi mwqá bayui, nina basolaha bamundama; Na mimsawahila jimu : Yenda na gumwenda ; Na jinji viaga ! Na gumuvgaya: Taha jimu gwa muhia gwami: Taha bebebú! Na bigumtaha. ¹⁰ Hagu muhij'y'nena , Yesu biguhanua , na biguboya wababa bamuhj'nena : Walagila ninuswahila ; Nagu kú Isilaeli shamumona mundu gweitabi pana yugu. ¹¹ Hongu , nibaswahila nang'ha bashali bamuvyaga uluela na uyogolo na bamukaa û meza na Abulahamu, Isaka na Yakoboku ibalu ya higulu. ¹² Ila mwana gwa ibalu gumwatashwa mu mufitu gwa haza , umwakaa ulila na usauna wa menu. ¹³ Hongu Yesu bigumuswahila yo banamba gwa muyui gwa basolaha: Yenda , yatekee ukilila wimana wobo na ye ngunga muhia bigufua. ¹⁴ Yesu hagwafia hongu û yende ya Petelo , gwamona najyagi-mwenu mutulu na lufu gwa ihubu. ¹⁵ Bigumulengejeje , na lufu lwa ihumbu bilukatua ; gwa wimana , bigubat'ela mulimu. ¹⁶ Yogolo , bauvgaya û mesu ga Yesu na bandu bashali ba na miuli na ukoola wagi, na gwa fûla b'a na lufu bpooso. ¹⁷ Yatekee ya boyubu na Isaya ngang'ha biloto: Gumusamuna magongazi bwetu, na usamuna lufu lwetu. ¹⁸ Yesu hagumona ibumbu ya bandu; Bigubaswahila ba bayui yeng'hongo. ¹⁹ Kalani jimu biguwibuzya na umuswahila: Mwalimu, nimkulonda oso wamwenda . ²⁰ Yesu bigumulunga : Mulenje guna buiona natone twa higulu tu na mabusa , mwana gwa mundu nda na handu hautul'ili mushu gwagi. ²¹ Gingi , mu baba ba mitwana , bigu boya: Mwanana, ndeele mimi nyeende nazii Shami. ²² Yesu bigumulunga: Kundonde , lea bafu bayaziiena babanini. ²³ Bigubanda mu bwatu, na mitw2ana umulonda . ²⁴ Nda gumone, ibumbu bijibwaa mu iziba ibwatu utudubu na mumbembe ,Na gehe guli mutulu. ²⁵ Ba mitwana biobawibuzya na umubuzya , na umuswahila :Mwanana tuguli , tute mufa ! ²⁶ Bigubaswahila : Ngiayi muna moyo bandu bana luitabu lusehe? Bigubuua na ukandila mbumbu na ziba , nabibakaa weee. ²⁷ Bandu bibahanua: Yugu ni nani gutinibu na mbumbu na ziba? ²⁸ Habaweita ye ng'hongo , mu ibalu ya bene Gadala , bandu babili baa na miuli , ufuma û migumbu, yamuvgaya umbele yagi. Ya na bwazi bwa mehee ushi na mundu uklila yiyi fasi. ²⁹ Bibabanga utaha mbundu : Hali hayi hangati yetu na bebe, mwana gwa Vili? Guvuilili utuvundganja ihindi isikibagana? ³⁰ Wali ula nabo, ibumbu ya ngulubi jamwiliha. ³¹ Miuli biyiboja Yesu : Hutu ko ndawitubinga , Tutumi mu ibumbu ya ngulubi. ³² Biguboya : Mwende ! Bibafuma na usheela mu ngulubi . Ngulubi yooso yamsheela kuibenga ya iziba , na yooso yo mufa mu mema. ³³ Bamiyilisha bamjoa na wende ku ibalu na julila yooso yi bamona na ufiila miuli. ³⁴ Ibalu yooso yamufuma utum'ngana na Yesu, na habamumona bibaumwilendela gwa atuhu mu ibalu yabo.

Chapter 9

¹ Yesu bigupanda mu bwatu bigukalula ngh'ongo ya iziba , biguwenda ku ibalu yaji. ² Nde halola bibamuvila na ibulu yali tandubalu mu itanda. Yesu hagumona luitabu , bigu koola na ibulu bibinu: Kaa na hilili be mwanami , bubi bobe nikumwena binisonya. ³ Bakalani bamu bibaboya mutima nang'ha a : Yu mulume gu na bulomo bubuha . ⁴ Yesu hagumona mbati yabu, biguboya : Njiayi muna tima bibiha? ⁵ Hangati yenu ninani guli byabuose : Guyaboya mundu nang'haa bubi bobe nikumwena binisonya. Yigoya ugusumuhi. ⁶ Ye yose ngutaka umiyuisha nang'haa mwana gwa mundu guna bulumi munu musu ya yuba mwa umwena mundu binisonya: Ibugu musahwila ibulu bwa samuna itanda yobe yenda uyende yobe. ⁷ Biguwigoya na bibawenda mu hiende yaji. ⁸ Ibumbu hakimona byeba bibamona bikishelulubu na moyo, na Vili nyambi gwatishubu gwahaha babalumi bu buswata bwa gu mutindi. ⁹ Yesu biguwihula hongala ula biguwamona mundu jimu gwali hasi mwifuitisha mulambu zina lyagi Matayu. Bigumushwila kundonde, biguwigoya na umulonda . ¹⁰ Yesu mutende mwitabu mu yende nde halola ibumbu ya bandu na baba banabuti biba uvukaa utabu hamonga naji na mitwana yaji. ¹¹ Bafalisayu habamona byobebe, bibakoola ma mitwana yaji: Njiayi mwalimu gwenu gumulyaha na ibumbu ya bandu babuli na bafutishi ba mulambu? ¹² Yesu hagujinena : Biguboya nang'haan nde baba bali buome ibamukeba ng'hangeu, yoga gunalufu io9 gumukeba ng'hanga. ¹³ Mwende mwe mwaigushi fundulwila ya tchii isimu: Nilegelejye binisonya silegelejye mulambu. Iuboya si vilili bandu bali oso oso, ni vilili bandu bali mu bubi. ¹⁴ Mitwana ya Yohani bibauvuyaga wa Yesu na ubo nang'haa: njiayi batu na bafalisayu tumuzila bili bwa yobe mitwani nde muzila . ¹⁵ Yesu bigubalunga nang'haa: Binaji na mulume gwa tesha bayabenga chaula hutukoa mulume gwa tesha gunubu hahanu. Matufu ga gamuvugaya, mulume gwa tesha hemwatushubu wabu, lolu lutufu bamuzila chaula. ¹⁶ Nde hali mundu guyataha kilaka itoh u balekani ya ala . Jetah kea kilaka u musana balekani ya ala na usania waji umukaka watagala. ¹⁷ Hashi utah maluyu gatoh musuhu ya ala mbisha masuhu yagatanyia. Maluvu ga musambia ga maluvu goso gamuswabana. Isimu ya buose , gutah maluvu ga buose momwa mo muliga ga buose holehau gamukaa ga buose . ¹⁸ Naguchi mwikoola nabu, biba mona jimu bigufuama u buhala bwajibiguboya nang'haa: Mwana gwa muazi gufaa hahanu, twende gwe gwamutendele maboo hutko gu mufuu. ¹⁹ Yesu bigukatuha, bigu balondfa yeya mitwana. ²⁰ Hali gwa muazi gimu gwamfinumubu na muloha ihindi ya miaka umi na yibili, bigu umulamata umanyuma gagi, bigulengezya ilamba yagi. ²¹ Iuboya yo mwan gwa mwazi , gwa mwikoola mwitima lyagi nang'ha mi legezya bobo ihindi ya ialamba yagi ni mufuaa. ²² Yesu bigugalulua na umumona , bigukoola kaa na tima mwana gwa muazi, luitaga lobe lukufusha . Yo mwana gwa mwazi bigufua monga na monga. ²³ Hafia Yesu hagufia u yende ya muyui , bigumona bandu mwigomba milundui na ibumbu kiata wameh. ²⁴ bigu basawila , mwibuzi, yu mwqana gwa muazi nda fileu ila gutambelee, biba umseha, ²⁵ Ibumbu haifuma , jee bigushweela , umukwata yo mwana gwa mwazi jee mwimanaa. ²⁶ Ibanda yagi biyihalagana ndandagala yoso. ²⁷ Lubamwiyenda , ba mbofu babili biba ulonda Yesu mwilila tumwene bin'sonya mwana gwa Daudi. ²⁸ Hagufia u yende , ye mbofu yibili biyi umugogwela, na Yesu biguubihujya: Mwitebe nili butelu bwa mumuboya ? Bibawitaba guli butelu be kasheke. ²⁹ Bigubakwata u mesu , na koola : Yatekyee paa na lwitabu lyenu. ³⁰ Na meswu gabu bigabulua. Yesu bigubakusha, mundu nda yua. ³¹ Habafumua, bibawisahula mbunda yagi mu ibalu yooso. ³² Habamwiyenda biba uvila Yesu na mundu guna muuli gwa amama. ³³ Muuli haqyikatua, amama bika koola. Ibumbu biku ihanua na uboya: Ndatwa kimona bi bindu mu Izilaeli. ³⁴ Bafalisayo bibakoola : Ngukilila kasheke gwa miuli gwe mwibinga yei miuli. ³⁵ Yesu biguwenda mubibalu na zyaati mwisahula mu masunagogi musahu gulegela gwa ibalu, na ufula boso ba na lufu na bilema. ³⁶ Hagumona ibumbu, bigubamwena bin'sonya , umona bandu batee bakoe paha na mikoo yishi na bauiyilama. ³⁷ Bigubaswila mitwana yagi: Balimi mbuata, bateshi ba mulimu i basehe. ³⁸ Tuhajiule muyui gwa mulimu gwatumi baangi bateshi ba mulimu.

Chapter 10

¹ honga, biguta wit'gana mitwana yaji umi na yibili, ubaha buswata bwa ubinga miuli, na ufula lufu loso na bulema boso. ² Gaga i mazina ga banji umi na babili .Gwa uluebu, Simoni gumwit'ganubu Petelo, na Andeleya mwana gwa shaji ; Yakobo mwana gwa Zebedayu, na Yuwani mwana gwa shaji; ³ Filipu ,na Baltolomayu; Tomasi ,na Matayu mufutishi wa mulambu; Yakobo mwana gwa Alfayu, na Tadeyo ;Simoni gwa û Kanana ,na Yuda Iskalioti, igwaumuhana Yesu. ⁵ Ne uli baba umi nan babili , Yesu gwaubatuma ,hanyuma ya ubaha miswelu: Nda mwenda uli bapakani , nda mushwela mu majyaati ga Basamaliya ; ⁶ Mwende uli mikoö yizimini ya yende ya Isilaeli . ⁷ Mwende , mwasahuli na uboya : Bukelenje bwa higulu buli habwihi. Mufuli bana lufu, musanguli bafu,mutoshe bana lufu gwa ivu, mubinji miuli. Mutambwili wa nyini, muhani wa nyini. ⁹ Nda mubugula olo,byonga falanga yooso mu mibi genu.Byonga luumbu lwa lujendu, byonga makanju gabili , byonga bihasa , byonga ahibu; Mene mundu gwa mulimu guumbene ukuza chaulya yaji. ¹¹ Mulubaza na jyaati yooso yinu ya ushwela , mwihiuji hutu hali mundu guumbene unutamula ; mukaï waji vuhu hanuyautua. ¹² Haushwela mu yende , muchiseme; ¹³ na hutu yende ikumbeni, atalala ndongaenu achifili; hutu nda ikumbeni, atalala ndongaenu anugalushili. ¹⁴ Bona ngunutambula na bonanguhujya myoolo yenu, mukatui mu chea yende byongo jyaati na mukukumuni luvumbi lwa byahi byenu. ¹⁵ Niunuswahila walujila : Tu lwa alu ibalu ya Sidona imwaukalilubu hashee na hali chea ibalu. ¹⁶ Mulole ,niunutuma paha na mikoö hangati ya mibwabu.Mukaï na mbati paha na nyoa, paha na ngulimba . ¹⁷ Mwilambuli na bandu ; bamwa unuhana uli bayenga , na bamwaujiyibila muti mu masinagogi gabu; ¹⁸ bamwaunusamula uli miloho na bakasheke hamushu gwami , uta bushuula ubali na uli bapakani. ¹⁹ Habaya unuhana , nda mwihiuji bya banu koola: Bya bamukoola numwaubitambula honga na honga. ²⁰ Mene nda banu bayakoola , ni Chiuli ya shenu iyaunukoowhela. ²¹ Mundu gumwauhana mwana gwa shaji , bona bauhangila batazi babu , na ubihagisha. ²² Numwaubihulubu na boso, ukilila zina lyami; Yogwa gumwahujiyandamana vûhu usiilu gu mwa oboa. ²³ Haba mwaunusumbulusha mu lumu lubaza , mujyoele mu lunji. Niunuswahila walujila , nda muya uvuya usumua majyaati ga Isilaeli ,mwana gwa mundu na hemuva. ²⁴ Mutwana ndaya utabua mwalimu ,byonga muhia utabua mwana gwaji. ²⁵ Yiumbene mutwana ukaä paha na mwalimu, na muhia ukaä paha na na mwanana gwaji.Hutu bawitagana mwini gwa yende Belzebuli ,bibebya na utabusha baya ubitagana bandu ba mu yende yaji ! ²⁶ Nda mutina na guhase ; Nda uli yôso ifami ishi mukaä buhululu, byonga ya bufwafi isha ya uchua . ²⁷ Chea yamunuswahila mumufitu muchisahuli yuba na mwanga; Na chea inumuswahilubu mwiushu, muchisahuli û tonga lya yende. ²⁸ Nda mutina baba bamwihaga mubili na nda kumbeni wihaga tima ; Mutini yogwa guumbeni wihaga tima na mubilio mu ziba lya mulilu. ²⁹ Masumba gabili ndagamugujyubu lufalanga ? Ihanu nda umuhuluha na gulimu hasi ushi muuvula wa shenu. ³⁰ Na gu nywene ya mushu gobe njibalii yoso. ³¹ Ndamutina na guhase: Mu na inemu ukila masumba gashwali. ³² Ibinu, yogwa gôso gumwa unyitaba û mesu ga bandu , nimwamwitaba û mesu ga shami guli higulu; ³³ na gôso gumwaunduna û mesu ga bandu ,nimwautuna û mesu ga shami guli higulu . ³⁴ Ndamwitaba nang'haha ni Vili utula atalala ndonga , ushi bobo isonje. ³⁵ Nivili uta ugabulua hangati ya mundu na shaji , hangati ya mwana gwa muazi na najyaji,hangati ya muazi gwa mwana na najyaji mwenu; ³⁶ na mundu gumwaukaä na meze bandu ba yende yaji. ³⁷ Yogwa gulegelejye shaji byonga najyaji ukila mimi ndakubeni wali, na yogwa gulegelejye mwanji gwa mulume byonga gwa muazi ukila mimi ndakumbene wali; ³⁸ yogwa gushimusamuna muli ngati gwaji, na ushi undonda , ndakumbene wali. ³⁹ Yogwa gumwaulama buome bwaji gumwa ubuzimijya, nayogwa gumwauzimijya buome bwaji ha mushu gwami gumwa ubukuza . ⁴⁰ Yogwa gumutambula guundambula , na yogwa gumundambula , guutamula yogwa gwaunduma. ⁴¹ Yogwa gumutambula ng'hanga biloto bebya byele ng'hanga biloto gumwautambula abugu a ng'hanga biloto, na yogwa gumwautambula mundu gwa sambu bebya byeli na sambu gumwautambula abugu a sambu. ⁴² Na gôso gumwauhana bobo ihulu ya mema ga igazi wa jimu gwa balenje bebya bibali mitwana yami , niunuswahila walujila nda mwauzimijya abugu aji na guhase.

Chapter 11

¹ Na chea ihindi Yesu hagwavuya ulaga ; Babsa bamwitwana yaji umi na babili gwa ukatua kôa , ulea uigisha na gusahula musangu. ² Chea ihindi Yowani hagwa uhujya mu buloko, byebya bya utaha Yesu , bigutuma bamitwana yaji, ³ Bigumwihujya , bête I yoga gumuvuyaga, ao tulole yuguu? ⁴ Yesu bigubasot'lwela : Mwamusot'lwela Yowani, yeya yoso yinuhujili, na yinumwene. ⁵ Mbofo yi'umona ,bibulu biusumua, b'a na lufu lwa ivu bautumbubu, tujyumbu tuhujya na baufa baubua, na babuli bausot'lwebu ng'handanda ya bushoë. ⁶ Mayojoya ul'yogwa gushi nami amini nyizi(aswitiha)! ⁷ Na chea ihindi baba baweyubu, Yesu biguusot'lwela ibumbu ju ya Yowani: Mukatui mwende kôa û buonono Uli ayi? Lusoni luusagajubu na mbumbu? ⁸ Mwaukatua wenda na umona ayi? Mundu gwa uvala bilamba bya buose? Mulole bandu bavalizi bilamba bya bupose bali muonga mama mu biyende bya Bakasheke. ⁹ Ila njiayi imwakatuila ? Umona yu Ng'hanga-Biloto? ngualujila niunusat'lwela banu, ni mundu guata na kuila yugu ng'hanga-Biloto. ¹⁰ Yugu ni yoga gwa wandikubu ju yaji , lola niutuma njeze umbele ya mesu gobe igumukulojela sinda liobe û mesu gobe. ¹¹ Walujila niunusot'lwela banu, hangati yabu bâba bautandubu na b'a bazi, nde ulu,gwa muyui kuila Yowani mubatizaji,ila yoga gusehe Noa wa Vili igwa higulu, i guata umukila je. ¹² Ubamba tangu Yowani mubatizaji, ufila û Ibalu ya ivulu kôa higulu, yiutusha bwazi , na bandu b'a na bwazi , baububugula wa buswata . ¹³ Iuboya Bang'hanga-Biloto booso na misii bausot'lwela ufila vuu Yowani. ¹⁴ Na hutu mumukeba umutambula , yugu ni Eliya gumwa uvyaga. ¹⁵ Yoga gu na maushu ga uhujya gwa uhujyi. ¹⁶ Hanu, nimujilingili na banani muyi butu, ni paha na bandu bali mwisoko, bamubula binabu, bavyaji. ¹⁷ Bibauboya twanugombela banu muselele, banu nole mwausemba , twaulila , banu nde mwaulila .Na tuwimba nyimbu ya molilu banu nde mwimbizêu. ¹⁸ Hanhan hauviaga Yowani , je nda ula , wala ndautoma , nabu bawisamba , guna miuli. Guambyaha , mumulole yugu ulya fuogofooogo na ndovi, na gu na buhaji na baba batuhaja mulambu na bubi. Na luani lumwila mu mulimu yaji. ²⁰ Biguubamba ukal'genya ga majyaati bigwauta biezegele,nda baugagal'lua, ²¹ Lwaya lyobe Kolozini! lwaya lyobe Betesaïda! Iuboya biezegele bitechee hangati yenu byakaa na byakabieteki û Tilo na Sidona gwa galulua alaa, mumulea bubio na uvala saki na wiwitila mutu. ²² Ila lola niunusot'lwela banu:Tufu lya ukali bandu , ukalilubuna Tilo na Sidona umwakaa u hela na hali wenu. ²³ Na bête Kapelnaumu, gumubanda vuu higulu? Hahuhu ,gumutushubu vuu koa Kuzimu; Nguboya nang'ha yeya biezegele bichea ole byateche û Sodoma , bifumukaa hongana gu lelu. ²⁴ Ila inukuswahila : Lelu tufu lya ukalilubu, Ibalu ya Sidona iyakalilubu hashoa ukila bête. ²⁵ Mu chêa ihindi , Yesu biguubugula bya wisamba , niuboya afeku, bête Shami mwanana gwa higulu na alunga-mugaza , niuboya gwa famisha bibi bindu, ulu bandu b'a na luami na b'a na mbati biguugabulula wa bana b'a balenje. ²⁶ Niwitaba Shami, niukuluvyu ukaisi abuli umona nang'haha gwa legelejya na byakai bebya. ²⁷ Na uhubu bindu byooso na Shami, na nde wali mundu gu hijyi tutu ush'mwana, na yo gooso gugu yaumubulwila. ²⁸ Vyaga wami , banu booso bakaë b'a na mizigu y'inema , ninuhumushe. ²⁹ Muvyaji na bebya binumuninga wami, ni mwigishi mimi, ni mimi guli wee,gutalali,guitushili gwa tima , na mumukuza uhumunua wa matima . ³⁰ Muti gwami gwa ubuwila nguhela , na ilibu ya usamuna gihela.

Chapter 12

¹ Halo lubumbu Yesu gwa kila mu malimi gwa ngano, tufu lwa sabato .Mitwana yaji biyimo mzala , na ubamusesa ngano na ulya. ² Bafalisayo,um'ona bebyo , biba'umusahuila, mitwani yoobe yimuta bindu bish'ubene tufu lwa sabato. ³ Yesu bigubalunga: Na mwasombya ut'Daudi hagwa na nzala jehee na bagwanibu; ⁴ Biguashi shee mu iye ya Vili na ulya mikatei , jehee gushamu bubili gwa ulilyaha, na gubabagwanabu, ya ukumbanabobo ulyiubu na makuhani ⁵ Nda mwasomehu mu misii, matufu a sabato, Makuhani o'naga sabatu mu hekalu ush'uhu wawikalila? ⁶ Niunu sawhila, hali indu chee hata ukila hekalu. ⁷ Ba'anu kana mwayua funduelelu yayi ng'handanda: Nileglege binsonya sileglege mulambu, nda mukalila bashina ng'handanda. ⁸ Mwana wa mundu i mwanana wa sabato. ⁹ Habu katu a, Yesu bigu shuelamu sunagogi. ¹⁰ Biuta umonea mundu gwa na uboo ukasi. Biba muhijya Yesu : Boose u fu'ulmundu lutufu lwa sabatu? Yali ngu muhemba bamukwati u lulimi.

¹² Mundu nda na bei uki'l mukoo.Iumbeni uta bilegela tufu lwa sabato. ¹³ Bigulunga yuu mundu: Golola ubo'obe. Bigu ugolola, hongana na hongana uboo biku'goloa pahana na winau. ¹⁴ Bafalisayo biba'afuma,wijjena bata bini bamwihaki. ¹⁵ Yesu biguyua munu munda mwabo, bigu uwitalula. Ibumu chaata bichiumulonda.Bigu'ufuula ba'a na lufu booso, ¹⁶ Bigu bakuhusha nde basahuli mundu, ¹⁷ Byakumbani bya koola Isaya, ng'hanga-biloto: ¹⁸ Lola muhi gwa mi, wa solelwe waleglegia, gul mutima lyami. Ni mtuula chiulilyami, na gwe wasahula lujiila mu bisamba bya bandu. ¹⁹ Nda mubenga, nda mulila na mundu nda muhujya yui lyajimu sinda. ²⁰ MNda mutanyi mutonyi mutebuusesehe, nda mushoga mutonyi usesehe nda muzima a munyimunyi an'a mwisi, ufila na hemwa utimuna lujiila. ²¹ Na bisamba bya bandu bimwa u mutela tima . ²² Bibamuila na mundu u na miuli, mbofo na amaama, bigu umufuula, amaama bikukoola na kumona. ²³ Ibumbu bichihanuwa na uboya : Nda mwana wa Daudi u? ²⁴ Bafalisayo, a bahuja, biba bya: Yu mundu ngumubinga miuli na buswata bwa Belzebuli, Kasheke wa miuli. ²⁵ Yesu biguyua bimunda mwabo, bniguboya : Ibalu yooso ikab'lu cho inyindu nde imukosoeu,jaatiyooso na yeni yooso in'inga buluicho inyindu nde imkosoeu. ²⁶ Hutu Shetani ubinga Shetani, gutahulua jemu ninu; Ibaluyaji u wimana ndini? ²⁷ Na hutu mi, nimubenga miuli mu buswata bwa Belzebuli, baana benu, bamubenga miuli na buswata bwa nani?Iuboya baana'benu bamukalila. ²⁸ Hutu mu chiuli ya vili ni mwibili miuli, Ibalu ya vili chiu mufila. ²⁹ Yim'ochea wa mundu usheela mu yende ya mundu gu buswata na wiba bindu byagi,bila umona bubele na umuwata yo shwata? Na gu mwiba mu yende yagi. ³⁰ Gushi babwichi nami , guli ula nami yoga gushi kum'ghajya nami guwileena. ³¹ Biniuboya: Bubiha booso na bulomo booso bam'filubu bin'sonya , ila batua bulomo u chiuli ndam'filubu bin'sonya ; ³² Jimu jetua mwana gwa mundu , gum'filubu bin'sonya ;Ila gum'tua chiuli ilumbului ,ndam'filubu bin'sonya mu alunga alelu au alunga amwav'gaya. ³³ Uboya muti gulegela na buluba gulegela , na uboya muti gubiha na buluba bubiha ; na gum'yua muti ukili buluba. ³⁴ Eeh mbutu gwa nyoa , njyayi mukoola bilegela , banu babiha bibi? Yeya mundu yigukoola yinifuma mu tima lyagi. ³⁵ Mundu gulegela gum'tula bulegela mu tima lyagi, na gum'fumisha bilegela,na mundu biha gum'fumisha bibiha mu tima lyagi. ³⁶ Ninuswahila lutufu lwa ala, bandu bamwa baliubu u ng'handanda yibiha yibamwitaha. ³⁷ Na ukilila ukoola wobe gumwabaliubu lugila , na waukoola wobe gumwa-kalilubu. ³⁸ Honga tulani naBafalisayu bakoola , na uboya : Mwalimu, tulegeleja tumone biezegele. ³⁹ Gwabalunga: Lwichi lubiha na bamaoze bam'hajya bituzi bya Vili; Nda bam'kuza bibi biezegele gush'biezegele bya Yona ng'hanga-biloto. ⁴⁰ na byebya Yona gwataha matufu gasatuna yuba munda mwa miosiya yiata , na mwana gwa mundu gumwakaa munda mwa mavu matufu gasatu, butufu na yuba . ⁴¹ Bandu ba Ninawe bawimana , lutufu lwa ala , na luchi na bam'alilubu, bakuzili lusa hamubili ga masahuli ga Yona;Na lola , hanu mu na muyui ukila Yona . ⁴² Muazi gwa Kasheke yuba mungati mushu, lutufu lwa ala, na lola lwichi na bam'alilubu vû ubonga wa mavu kuhujya lwami lwa Selemani, na lola , na hanu, mu na muyui ukila Selemani. ⁴³ Na miuli yikatua mu mubili gwa mundu, na biguwenda handu ka buonono ,ukeba uhum'nua, na nda kuzâ indu. ⁴⁴ Na biguboya : Nim'galusha u yende yami koâ nigwafumizi;Na hagwaf'galusha, na mona indu , ila buhombe na buhambi. ⁴⁵ Guwenda, na bigubugula yingi miuli musambu yibiha wa me umukilila ; Bam'sheela mu yende, na habam'kaa, mukalilu gwagi gwa ubonga um'kila wa lubele. Na bimuf'kaalulu lubutu lubiha. ⁴⁶ Honga Yesu hagwam'koola na ibumbu, lola ,najyaji na bandugu yajyi ,bali haza bakeba ukoola nobe. ⁴⁷ jimu biguboya : Lola , najyobe na bandugu y'obe bali haza , bam'keba ukoola nobe. ⁴⁸ Ila Yesu gwalunga yoga gwa muswahila:Najyami na bandugu yami, banani? ⁴⁹ Na bigugolola uboo wa gi na mitwanaq, na uboya: Lola , najyami na bandugu yami. ⁵⁰ Gum'taha byebya shami gwa higulu bileg'leje, na yoga ni ndugu yami gwa muazi na najyami.

Chapter 13

¹ Lulolwa lutufu, Yesu gwufuma mu yende , na ukoä û muonje gwa ziba. ² Ibumbu chiata biitawibunga habwihi naji, bigubanda mu bwatu na ukaä hasi. Ibumbu yooso yawimana na umonje. ³ Bigutakoola nabu mu mijele u bindu bishwali, na uboya : ⁴ Mundu jiomu gwa ufuma wendas wa ukuna , hagwamwikuna , yimu zuzi ya ubhulua hambavu ya sinda: Tone bitutauvwa na ulya yeya zuzi. ⁵ Yinji zuzi yauhulua mundanda ,nda wali mavu gwashwali: Ya umena , na byebya nda wali mavu gashwali; ⁶ haufuma yuba , yauziga na ukasa , wa ubulamizi. ⁷ Yinji zuzi ya uhulua hangati ya meba ga ndula : Meba gausonga , na uyifina. ⁸ yinji zuzi yauhulua mu mavu galegela : Biyiutanda buluba , yimu luama , yinji maumi mutuba , yinji maumi gasatu. ⁹ Yogwa guna maushu ga uhujya vgwahujyi. ¹⁰ Mitwana bibataugoboa na umuboya:Njiayi guukoola nabu mu mijele? ¹¹ Yesu biguubalunga: Banu mwauhubu uyua bufwafi bwa ibalu ya higulu, na bohpo ndabahelubu. ¹² Mene yogwa guna indu gumuhubu inji, na gumukaa na bishwali, yogwa gushi na indu gumukujyubu na gu chea yena yuvuli. ¹³ Iwabebya niukoola nabu mu mijele , kumona nda bam,ona na guhase, na kuuhujya nda bahuja na ukwatisha . ¹⁴ Na ubali ya kumbani bung'hanga biloto bwa Isaya: Nuyauhujya na maushu genu, na nda nuyaukwatisha na guhase ; Muyaolola na mesu genu, na nda muyaumpona na guhase . ¹⁵ Agoma babandu gatele ganema ; Bauta maushi gabu ukaä gumuni , na ubwi ila maushu gabu, utina ndaba mona na mesu gabu, ndabahuja na maushu gwabu, ndabagwatisha na musozi gwabu, ndabagalua , na nisha ubafula . ¹⁶ Gona musangu mewsu genu , wa bebya numumona , na wabebya maushu genu ganuhujya ! ¹⁷ Niunuswahila walujila , bang'hanga biloto bashwali na bana sambu baukeba umona binumumona banu, ndaba ubimona, uhujya binumuhujya banu, na ndabaubihujya. ¹⁸ Banu, muhujyi fundulwilu lya mundu gwa ukuna. ¹⁹ Hali mundu uhujya moolo gwa bukelenje na nda mugukwatisha amuvwa ukatusha chea yaukunubu mu muzozi gwaji: Yu mundu i yogwa gwa utambula zuzi mumuonye gwa sinda ²⁰ Yogwa gwa utambula zuzi halutanda , ni yogwa gumuhujya moolo na ugutambula na musangu; ²¹ ali nda na mizi munda mwaji nda na wibatia , na hamufia ivundu na usuba hamushu gwa gogwa moolo, i jehe uguza sinda lya uhulua. ²² Yogwa gwautambula zuzi hangati ya mweba , ni yogwa gumuhujya moolo, wele jehe manizi ga buome ulendua wa bunguya ufina moolo , na ugukaisha igumba. ²³ yogwa gwautambula zuzi mu mavu galegela , ni yogwa gumuhujya moolo na ugukwaisha; Je utanda buluba, na luzuzi lumi ufumisha luama , lunji maumi gasatu. ²⁴ Bigutauboha gunji mujele na uboya: Bukelenje bwa higulu bufandeene na mundu gwa ukuna zuzi ya buose mu bulimi bwaji. ²⁵ Hata bandu mutulu , meze gwaji gwa uvwa, ukuna lusuhu hangati ya nganu na wende bwaji . ²⁶ Hata umena nganu ufumisha buluba , lusuu nalu lwa umonea. ²⁷ Bandu ba mulimu ba mwini gwa bulimi bqauvwa na umuswahila : Mwanana , ndwauguna zuzi ya buose mu bulimi bobe? Lusuu luufumina uni? ²⁸ Biguubalunga : Ni meze jimu kutele bebya. Na bandu ba mulimu bibaumuboya : Gwitebe twende twalutu uni? ²⁹ Nduyi bigwauboya, utina hautuuna lusuu, muyaotu una hamonga na nganu. ³⁰ Mulee byoso byakuli hamonga ufila hawaingula, haya ukumbana lugumbu lwa wangula , ni yautuma ba ukala: Mukatushi bele ,lusuu, na uluganga magoma na ulujijya, nganu muyibunji mu ihili. ³¹ Bigubatela gunji mujele uboyabi: Bufalumi bulpaa na buloba bwa hadali mundu gwa busamuna na ukuna hangati ya bulimi bwaji. ³² Na yoho nji sehe ukila buluba boso bunji : Ila hayitebumonga njatagala ukila munyimi goso,na gutehemuti na gulitonde twa higulu tutemuva na uutila umatabi yaji. ³³ Bigubasahila gunji mujele : Bufalme bwa higulu bulpaa na bigagisha mwazi bigwasamuna ubifamisha mubipimu bisatu bya bunga na boso bibwacha fuma. ³⁴ Na ng'handa yoso yeya Yesu bigu chabahila ibumbu mumijele. Wala ndabasahila indu ishi mujele; ³⁵ Lyajili lya wisambanga ng'hanga biloto, na wisamba : Nimwabulola kuanu wami wa mijele > ni mwa Wisamba ng'handa yili bufafi tangu umbele ya Alunga mugaza. ³⁶ Bigusiga ibumbu , biguwenda û yende , mitwana yagi biya cha uvuyaga waji bibawisamba: tusahili mujele gwa magugu ga bulimi: ³⁷ Bigulunga na wisambayoga gumikuna buluba bwa buose ni mwana gwa bandu . ³⁸ Naq bulimi î alunga mu gabu ; na buluba bwa buose ni ba bana ba kasheke ; Na magugu ni ba bana ba yo gubiha . ³⁹ Adui gwa gakuna ni kiyunguyungu ; Wahula ni mwishu gwa alunga mugaza, Bawahula i malaika. ⁴⁰ Pana magugu bigamutondolubu na ujizyubu û mulilu, î bebya bimaka ihindi ya uvuyia wa alunga-mugabu. ⁴¹ Mwana gwa mundu gumtuma malaika gaji , bamutondole ufuma ubu kasheeke bwaji bindu byoso bimuvusha bikumbulu, na baba bamutaha bibiha . ⁴² Na ubatosa mu iziba ya mulilu : Koa umakaa ulilanna wisamuna menu. ⁴³ Ila bana lugila bamangala pana yuba mubufalume bwa shabu. Gu na maushu gauhujya, gwa hujyi. ⁴⁴ Ibalu bwa higulu bulpaa na bukumu bufamishibu mu bulimi , Mundu bugwamona na ubufamisha ; Na go musangu gwaji biguwenda wagula byoso bigwanabyu bigugula boa bulimi. ⁴⁵ Honga bufalume bwa mutimba bubagene na muomba ,gumwikeba mabehe gabuose. ⁴⁶ Naje pata bwehe limu lya bei lya buose,je wenda wagula yoso yigua nayu, jemuyigula. ⁴⁷ Honga bufalume bwa higulu bubagene pana maila gabatasa mungati lugaloba na ukum'ng'hazya ya kilmitindi; ⁴⁸ Na yowiyula , bomuyabusha umuonje; bomusalasi bamtondola ye ya buose mu bindu,ila yeyi biha bom'yitosa. ⁴⁹ Yim'koa bebya

û mwishu gwa alunga-mugabu: Malaika bama fuma , na ugabula babiha ula na bana lugila, ⁵⁰ na ubatasa uziba lya mulilu; Koo uma kaa malilu na wisuma menu. ⁵¹ Mujili yi ng'hana yoso? biba musahila : Inchi. ⁵² Bigubasahila :Wabibi kila kalani yoga gwali mutwana gwa kasheeke gwa higulu gubagene na mwina gwa yende gufumishi mu bukumu bwaji bindu bitohe na bya ala. ⁵³ Na ya fiila chee ihindi Yesu haguvuya mijeje yeya, jemwatua hanha. ⁵⁴ Bigwa cha uvuyaga mu ibalu yaji jem'nina , biguwigisha mu sinagogi lyabu bibafiila uhanua biba boya mundu yugu gupata li akili na kazi lili lya uni? ⁵⁵ Na uboya yugu nde mwana gwa muselmaleu? Najyagi nde Malia? Na bandugu yagi: Yakobo, Yosefu na Simoni na Yuda? ⁵⁶ na bandugu yagi babaazi babooso ndatunabu hamongeu? Ande yu mundu gupata ying'handanda yoso uni? ⁵⁷ Bibamona izi wamehe. Lakini Yesu bigubasahila : ng'hanga-bilotohutugumukosa upata utululubu ni uziyati yaji jemuninu na muyende yaji jemuninu. ⁵⁸ Wala nde tele mulimugushwali na gwa buswata hanha jû ndabawitabau.

Chapter 14

¹ Mugag'matufu, Helodi muyui gwa abuumbu asehe, haguhiya bandu mwi-yulila hamubili gwa Yesu, bigusahila bandu baji ba mulimu: Yogwa ni Yowani ! ² Gusangua mu bafu, na i cheu i nde muteela tuegele. ³ Helodi gwa ukwat'ishisha Yowani , gaumunga biti na umutula mu yende ya mbete , hamubili gwa Helodia , muazi gwa Filipi, tut'gwaji, wilondena, ⁴ Na Yowani gwa umusahila naha nde kumbene umubugula bu muazi gwaji. ⁵ Gwam'keba gwamihagi, bigutiina ibumbu ya bandu baumukwata Yowani bu ng'hanga-biloto. ⁶ Luulu ;lutelumbumu mu ihugizi ya lubutu lwa Helodi, kakazi gwa Helodia bigumeta ng'homa hangati ya bandu baulobulu na Helodi biguulegeleja, ⁷ Kufila vuhu umuhi-a yoso yem'hajya. ⁸ Utululubu na najyaji, kaazi bibakoya : Kungabili hanhan, mumu mu lwanda, mushu gwa Yowani mubatizi . ⁹ Mwita-ibalu bigumona ubiha; wilondena byebya bigwalapa mu mesu ga bandu, biogwam'nusha ba muvili nagu. ¹⁰ Bigutuma waushijya Yowanimu yende ya mbete. ¹¹ Mushu gwaji biguuvubu nagu mu lwanda , biguuhubu uli kakazi,naji biguugushala wa najyaji. ¹² Mitwana ya Yowani bijiuvsamuna itingu yayi, bibawaumuzia. Honga bibawenda waum'sahulila Yesu. ¹³ Wilondena na gol'gogo musahu, Yesu bigubanda bwatu, biguwibulila kuisamba imo yali mu buonono; Ibumbu, hachihy'nena musahu gwaji, bichifuma mu bisamba na bibaumulonda bwa biahi. ¹⁴ Hagutua mu bwatu,biguhana ibumbu fuliiti, biguchiofila binisonya na bigufula babezi ¹⁵ Ayogolo hakafia, mitwana biyiumugolwela na umusahila: Yinu ndandagala yituli nja buonono, hongsa saha yiwenda wamehe; Swahila ibumbu yayi habuihi, yagalushi u bibalu, bayigulili bilyazi. ¹⁶ Yesu bigubalunga: Ndebanamuuma gwa wijileu : mubahi banu baninu bya ulya. ¹⁷ Bibaumulunga : Hanu tuna bitumbula boobo bitanu na misiya yibili. ¹⁸ Biguboya : Mumbehebyu kunu. ¹⁹ Bigukaisha hasi ibumbu yoso mu lusui, bigukwata byebya bitumbula bitanu na misiya yibili, bigubajya mesu igulu, bigufuekesha . Honga, bigutim'ng'huna bitumbula tuhindi -tuhindi biguuha mitwana , biyigabwila ibumbu . ²⁰ Boso bibaulya na bibajuiuta, na bibakuongola bigugu umi na bibili ba-baaba bya biindi bya usagala. ²¹ Boso na boso baulya bali lubali lwa habui balumi elfu yitano, ni ukatusha baazi na bana. ²² Manyuma hasehe, jemwam'nusha mitwana babandi mu bwatu na bayende mwimubambila ye'ng'hongo, jehe gwayilagnene na ibumbu. ²³ Haguvua wilagnena nau, bi gubanda u lugulu, ku wahajya habunga; na byabya yogolo lichauva, bigusagala bung'bwaji. ²⁴ Bwatu bucha ala hangati ziba, bibusumb'gululu na mabimbi, wilondena na mbumbu yamwipukwila mutamba gubafunima. ²⁵ Mu ili ya buna butufu, Yesu biguwenda u bali mwisumua ulwe gulu ya ziba. ²⁶ Mitwana hayiumumona mwisumua higuluya ziba , mbati biyibahal'gona, na biboya : Ni muuli ! Na, muitengu yabu, bibauta mbundu. ²⁷ Yesu bigubasahila hongsa na hongsa: Mukai matima bota, nyami ; Nde mukai na moyo ! ²⁸ Petelo biguum'lunga: Mwanana, hutu nyobe, kunzahili niviage oole higulu ya mema. ²⁹ Na biguum'sahila : Viaga ! Petelo bigutua ufuma mu bwatu, na bigusumua u lwegulu ya mema welela Yesu. ³⁰ Hagubambula luhiuilwa na buswata bigukuza mayo; Na byebya biguchabamba winiaa, biguuta luhundu : Mwanana, kujyoshe ! ³¹ Hongsa na hongsa Yesu je mum'golwela uboó, jé mum'kwata, na biguboya : Tutu gwa lutabu lutole , nyiayi yoshitebea asisi? ³² Na bibambanda mu bwatu, na mbumbu biyilea. ³³ Baababali mu bwatu bibaufuama mu magumba luebu lwa Yesu na bibaboya: Guli mwana gwa Vili lujila. ³⁴ Habawita yeya ng'hongo ya iziba, bibafia kuibaluya Genezaleti. ³⁵ Bandu ba kool'koó, habaum'bambula Yesu, bibatuma mieze ndandagala yoso, na bibaumuvila na babezi boso. ³⁶ Bibaum'hajyagwa bahi bamulengejya mbinda ya ilamba yaji. Na boso baaba baum'lengejya bafua.

Chapter 15

¹ Ba Bafalisayu na Bakalani ufuma u Yelusalemu bibafiila Yesu , na uboya : ² Njiayi mitwana yobe yimwishoga misweela ya batutu? Uboya nde bamutumba magaza haulish'biliazi. ³ Biguubalunga na uboya , njiayi banu nabu muonga misii ya Vili na ulonda misweerla yenu? ⁴ Kuuboy'na Vili gukoola , nemea shobe na nazyobe, na gumtua shagi na nazyaji bulomo ufa gwa fahi. ⁵ banu numuboya na'yogum'boya shagi ao nazyagi, chee yoso yaf'kumbana ukikuhani mulambu gwa Vili , nde mutelele shagi na nazyaji bubiheu. ⁶ Muonaga ng'handu ya Vili hamubili gwa misweela yenu. ⁷ Bafafi , Isaya gwa usahula buose wenu, biguita uboya nang'ha: ⁸ Ba BAndu bamutuulula Vili wa milomo, na matima gabu ula na mimi. ⁹ Bamunemea mu malimi , mwiwigisha misweela ya bandu . ¹⁰ Biguwit'gana ibumbu wele na ushiboya : Muhuji na mukwati . ¹¹ Nde chee im'shwe munda imutaha mundu chiu. ¹² Mitwana biyiwiwubuya wele na uboya : Gwijili na bafalisayu habahuzya yi ng'handu banobe chiukumbulu ya yey'yibaf'huja? ¹³ bigulunga : Chila indu ishi kunizubu na shami gwa higuli imtuunubu. ¹⁴ Mubalee baba, ni mbofo wa mbofo, na mbofo yo ululia mbofo nayu bamwa hubila mwi ibenga booso babili. ¹⁵ Na Petelo biguboya nang'ha nde tubuluili gu mujele. ¹⁶ Yesu bigu;lunga , nagu hanu , banu nabu, mushi bashi na mbati? ¹⁷ Ndemwayua chiuyina naha chee imshweela ¹⁸ Ila bebe bimbuma mu anu bimbila witima mum'fuma mundu chiu. ¹⁹ Ngubo nang'ha mwitima mum'fuma bibiha.Wihaga , maoze,bushalati , wiiba ikoola malimi na bulomo. ²⁰ Yiyi iyimtoha mundu chiu, lakini uliaha ushi utumba magaza nde umtaha munduchieu. ²¹ Ujii koä, Yesu biguwibulila û ndandagal ya Tilo na Sidona. ²² Na biguhanua mwana gwa mwazi gwa Kanani biguufimina na bigubaamba wiyabana:"Kumvii bin'sonya ,mwanana mwana gwa Daudi ! Mwanami gw musika gusuvubu na muuli". ²³ Lakini ndachigumlungi isimu.Mitwana yaji , hayimwiboya habuihi naji, bibaumuhajya bibinu: " Mubiingi ,gumwitulonda na lutayu". ²⁴ Yesu biguulunga : "Mimi shatumubu boobo uli mikoö ya unzimina ya yende ya Isilaeli ". ²⁵ Lakini yo' nâmbu biguuvua uv'hulua ibulvuma uluebu lwaji:" Biguboya , mwanana , ngwatlijiyi"! ²⁶ Bigumulunga : " Nde buose usamuna bilyazi bya bana ubisambwila bana ba mbwaha" __ ²⁷ " I byoho , mwanana ! Bigugalushwila yogwa nâmbu ;Na walujila tuana twa mbwaha tumulyanga makolwelu gamhulushubu û luitabu na miloha yabu". ²⁸ I hatee'mulunga Yesu:"Ba'nâmbu ,luitaba loobe ndûata ! Yakufiili chëa ibagene na bebya biguufua honga na honga . ²⁹ Ujila ku koä Yesu bigufia mu mbaamba ya ziba lya Galilaya bigubanda ulueguilu , na bigukaä hasi kuolkoö. ³⁰ Bandu ibumbu fuliiti bibauvyaga wale , baali hamonga nabu bandu bamwitoboä , bambofo , bibulu, tumaama, na bani'banji bibauv'batuila hamagulu gaji,na bigubafuula. ³¹ Na bibumbu byam'kwanya umona tumaama tute' mwisamba , bibulu biteli na buswata, bam'toboa batemsumua bululi-sihi na bambofo bakuuza umwona . Na bibautubmula Vili gwa Isilaeli. ³² Yesu biguchawit'gana mitwana yaji na biguuyiswahila : " Nina lusa na chii ibumbu , hamulole hatali ala matufu gasatu gabali hamo'nga nami, na nde ba'na indu ya ulyaha shina muma gwa ubajiisha na nzeleu mbishbachaufuaha afumbi mwisanda". ³³ Mitwana biyimswahila: " Byaulya bya ukumbana luulu lufufufu looso mumunu mu buonono bimbimina uni"? ³⁴ Yesu bigubihuya : 'Muna bitumbula binga "?__"Musambu , bibaumlunga ,na tusamachi tumu tusi tusi . ³⁵ Biguswahila ibumbu yakai hasi, ³⁶ Bigukwata bitumbula musambu na samachi , na manyuim,a ga ufekusha Vili-Nyambi biguubijyob'gola tuhindi -tuhindi , bigubihana uli mitwana , biguukumbugubu bihundi byooso bya usag'lila; Biobugu musambu bababa. ³⁸ NA kuû baaba baulyaha baali lubali lwa ndomo ya bal;umi babaaazi na bana. ³⁹ Haguvuya wamnusha ibumbu, Yesu biguubanda mu bwatu na biguwenda u ndandagala ya Magadani.

Chapter 16

¹ Bafalisayu na Basadukayu bamwihujya Yesu ku'umbela na bibaumuhajya gwa batungijiiziinga imu ya ufumina higulu. ² uYeu bigubalunga : Hayogolo , mut'boya bibinu: Hamukaä asehe , matimba nga monga na haluela; ³ na umkaä vula lelu , matimba ngamongene.Mwijili ubambula matimba , na ubambula binooze bya higuli . ⁴ Lukelele lwa bandu babiha na ban maoze bam'hanjya iziinga ; Nde bam'kuza inji iziinga ish' chea ya Yona . Biguwatua , na biguwijil'lwaji. ⁵ Mitwana , haykwilila mu mbamba ya ziba yo'mutamba , bauv'lija bilyazi. ⁶ Yesu bigubaswahila : Mwibambale na buganga bwa utanisha bunga bwa Bafalisayu na Basadukayu. ⁷ Mitwana biyicham'ninga na muboya: Hutu ibiibi bitushivili na byaulya. ⁸ Yesu biguyua mubam'miny'minya namu bigulunga: Njiayi mumwininga yishiliu a bandu bana luitaba lutole , hamubili gwa bilyazi bimushivili nabyu? ⁹ Nde muchikaanga boobo na mbati , ku'naau nde mum'ninga baaba elufu yitanu ya bandu bakuuta bitumbula bitanu na bibugu binga bimwasamuna , ¹⁰ ku'byonga nde mum'ninga elufu ya bandu yakuuta na mikati musambu na bibugu biinga bimwawe'nabyu? ¹¹ Njiayi imushim'hujye'nena naha nde hamubili gwa bunganga bwa utajya bunga? Mwibambule na banganga bwa itajyi bwa Bafalisayu na Basadukayu . ¹² Mitwana hayihujya buhululu naha bunganga bwa utajya bunga ali ni milanga ya Bafalisayu na Basadukayu. ¹³ Yesu ubafia mu iobalu ya Kaizaliya ya Filipi ,bioguwihujya mitwana yaji : Bam'boya naha nili nani, mimi, mwana gwa mundu? ¹⁴ Bibaum'lunga : Bamu bam'boya naha beebe guli Yuani mubatizu,Eliya; Banji Yelemya,au jimu gwa bang'hanga biloto. ¹⁵ Ha nde banu , mum'boya naha nili nani? ¹⁶ i hatm'lunga Simoni Petelo:Bebe i Klistu, mwana gwa Vili mukome. ¹⁷ yesu , bigusamuna hongamoolo, biguum'sahwila : Guli buose , Simoni ,mwana gwa Yona ; luboya mubili na mulohaa nde bikubuli muumu mo'lungizi, yugu ni jeh'muninu shami gwa higulu. ¹⁸ Na mimi, nikusawhia bibino: Bebe guli bwehe, na ulwegulu ya ganu matanda nimulojya kanisa 'ami nde am'shagajyubu na bibelu bya alung'a nyembonde'bi na buswata higulu yaji. ¹⁹ Nim'kukuha mafungulo ga ibalu ya higulu: Chea yoso yom'gaqng'hano haalungamugaza ,im'gangabu higulu; N chea yoso yom'totola hanu haalunga mugaza , im'totolubu higulu. ²⁰ i bigulaga mitwana yaji nde yisahila mundu naha jehe i Klistu. ²¹ Ubambila hal'hanhu Yesu bigubanga wiyuisha mitwana yaji naha gukumbene wenda û Yelusalemu, we'mwasuvyubu ushwali na banunu na bayui ba makohani na bakalani , gumwa wihangangubu na gumwasangua mu tufu lya busatu. ²² Petelo , biguum'bulila hambamba, biguwimulim'nuna,Lea monamua Muloha ! Nde uli indu im'tekea. ²³ Yesu biguum'galuila , biguboya Petelo: galusha manyuma gami be kiyung'yungi ! Gum'keba umbulusha ; maningo gobe nde maningo ga Vili nyambi; Gobe ni maningo ga bu mundu niini. ²⁴ I hatem'sahila Yesu mitwana yaji: Hutu mundu gum'keba undonda , gwa yituni jemuninu, gwasamuni unema waji gwa ndonde. ²⁵ I uboya naha yogwa gum'keba ufûla buome bwaji gumwajyimijya, ila yogwa gum'bujiyimijya hamubili gwami gumwabukuza. ²⁶ Yina faila ayi wa mundu jekuuza alunga-mugaza ka-azima ,na ujiyimijya chiuli yaji? au mundu gu yasiinda chiuli yaji na ayi? ²⁷ Mwana gwa mundu gumwauva na muchee gwa shaji , hamonga na bamalaika baji; I he mwalipa chila jimu paha na byelongizi. ²⁸ Nimiswahila walujila , bamu mu baaba bali bali hanu ndebamwapaha, ushi wa naha nde bachimona mwana gwa mundu muvulenga na ibalu yaji.

Chapter 17

¹ Matufu mutuba hagakila , Yesu bigubugula Petelo, Yakobo na Yuani ndugu yaji ; bigubalulia haza û mutenda gulugulah. ² Biguwawigalula û mesu gabu. Buhala bwajibikukwezuapah na yuba bna bilamba byagi bibigalulua bitoah pah na muchee. ³ Nde halola , Musa na Elia biba bafumina na ubamba uyilila naji. ⁴ Petyelo bigukoola na Yesu : â Mwanana yile buose tukai hantu hutu guleglejeje, tulonge bihili bisatu . Imu y'obe, inje ya Musa na inje ya Eliya . ⁵ Gucha mwikoola biba mona timba litoah Bilibabwila . Yih bilihujia momwa mu li timba : Yugu ni mwanami gwa legelejeje wamehee mumuhujyinene. ⁶ Habaujyinena lelya yih ufuma mwitimba , mitwana biyihulua û buhala bwabu moyo bigu bawata. ⁷ Yesu biguwibujia, ubalengezia bigubasawila mubii na nde mukaa na moyo. ⁸ Hababulula mesu bibamona Yesu jebunga. ⁹ Habatuah û mutendenda Yesu bigubasawila nde musawila mundu ng'anda yinu mwene , Vû lolwa mwana gwa mundu he mwajuluah wangati bafuu. ¹⁰ Mitwana biyimwihujia Yesu ba kalani bamuboya Eliya gumuvugaya hahanu. ¹¹ Yesu bigulunga ngwalugila Eliya û muvugaya uvumulongosolwa ng'handu yoso. ¹² Ninusawila benu Eliya gwauvwa ala nde mwauiyueuh binumutah momwa munwalegelejeje. Mbi bebya mwana gwa mundu guvumusuba. ¹³ Mitwana biyininga nang'haa gumukoola ng'handu ya Yuani mubatizayi. ¹⁴ Hagufia habuiih na ibumbu, mundu jimu buguvugala û vitasa mungubi ûbuhala bwa Yesu . ¹⁵ Mwanana vililusa lwa mwanami guli na lufu lwa mbuzi, gusuba wamehe gumuhuluah û mulilu na û mema. ¹⁶ Nauvugaya uli mitwana y'obe, nda yaumufuleu yahut'gana! ¹⁷ Banu luikiah lushi bululi lushi oso oso. Yesu bigulunga : N'a nabanu hamwaluuh hoso viih haayi hamumwalunga yiih ng'handu? Munvishilege hantu. ¹⁸ Yesu bigu koola na bwazi na go muuli bigufuma ha mubili gwa yo mwana na bigufuih hongu na hongu. ¹⁹ Mitwana biyi wibuya wa Yesu na umusawila hande bandu nyiayi hatukutgene na gu muuli. ²⁰ Wilondena na lwitabu lwenu luseye Yesu bigubasawila . Hutu muna lwitabu paha na zuzi ya haladali: Mujakoola na mutenda gwaatuih hantu na wende nhaah na yotekea nde ulio indu iyaweza ukaa inema . ²¹ Yeya miuli ya go mutindi yitijoah kuhajilibu na uzila ulya. ²² Na hagwa mwinyunga koo û Galilaya Yesu bigubasawila : Mwana gwa mundu gumuhanubu mu magaza ga bandu; ²³ Bamwihaga na lutufu lwa busatu gumujulua. Bibakwatubu na binisonya . ²⁴ Na hagufia û Kapelnaüm bâ bamwitambula falanga yibili bibakoola na Petelo:Mwalimu gwenu nda mulupangeuh yeya dlakma y'ibili? ²⁵ Inchi na hagushela mu yende Yesu bigubonah simoni yuyi yikumbene mwanana gwa ibalu gumutambula makabila na mulambu gwa bana babu na banyene. ²⁶ Biguboya ndayi kusuvya Simoni; Yesu bigukoola : Bana balibafutu ale mulambu. ²⁷ Na gusagwa ubasumblusha yenda ku iziba tasa ndobo na yuye samachi yibebe yo mwata bu lula kuanu waji gumwona statela bugula gufuti mulambu gwami na gobe.

Chapter 18

¹ Mu yé nghunga,mitwana bam'goboela Yesu , na uboya : Ni nani gwa muyui mu ibalu ya higulu? ² Yesu, biguwit'gana mwana gwa mulenje; bigumutula hangati yabu, ³ na uboya , ninuswahila walugila, hutu nda mumwitusha paa na mwana gwa mulenje, nda mum'sheela û gumbu lya higulu. ⁴ Honga yo' gooso kumwitusha pana mwana gwa mulenje gu mwakaâ muyuio gumbu lya higulu. ⁵ Yo gooso gum'tambula mwana gwa mulenje wa zina lyami,gum'ndambula mimi. ⁶ Ila yoga gum;bifila mwana jimu gwa mulenjegu nyitêbe mimi, gum'gangubu bwehe liata muose lyagi na utasubu mu lugalaba gwa zindami. ⁷ Lwaya gwa alunga mugaza ukilila um'jyijya izi!jikumbene ujyishi izi; Ila lwaya wa mundu kumuf'gaya bya ujyijya na izi. ⁸ Hutu uboo au ugulu wobe um'kubifila , seseû na gutasi ulama bebe, ni buose gushele paha au guna songo, gush' gwa ukaâ magulu gabili au magaza gabili na gutushubu mu iziba lya mulilu..... ⁹ Na Yesu bikubifila ,lituuni na utasa ula na bebe ; ni bya buose gushele paha, gushi na yisu, bila ukaâ na mesu gooso gabili na gutasubu m'iziba lya mulilu. ¹⁰ Mw'ilole nda mutaha muejya wa ban bangôngo; Nibasolwelwa binu Malaika gwabu koâ higulu gumona yim'kila û buhala bwa shami guli mu igulu. ¹¹ Na mwana gwa mundu gwa uf'gaya ubugula bazimini. ¹² Mum'ninga bini? Hutu mundu guna mikôo luama, mukôo jimu gozimina , ndam'siga maumi itema na itema ulwegulu ya lugulu, na wenda wakeba yo jimu guzimini? ¹³ Na hutu gum'kuza , na basahila lugila , gum'kâa na musangu ukilila maumi itema na itema yish'zimina . ¹⁴ Na yi yeya, nda uvula wa shami gwa higulu. Jimu gwa ba basehe gwa zimini. ¹⁵ Hutu ndugu y'obe gu kubifila , yenda gu mumoneshe bibiha lyagi be na jyehe.Hutu gukuhuji'y'nenana , gukuza ndugu y'obe. ¹⁶ Ila , hutu ndamkuhuji'y'nenana samuna bebe na jimu au babili hamonga npobe , ukilila bushuula bwa babili au basatu ng'handa yooso ya yilojye. ¹⁷ Hutu gubenga ubahuji'y'nenana , sot'lwe;la kanisa,na hutu gubenga uhujya kanisa , gwa kaï wobe mupakani na mutozakodi . ¹⁸ Nibaswahila walugila , yo oso yim'ganga hanu hasi ya yuba , yim'gangubu na higulu , na yooso yim'totola hanu hasi ya yuba bam'totolubu na higulu. ¹⁹ Nibasot'lwela hongana, banili bawihuji'y'nenana hasi ku uhajya indu wa shami gwa higulu gum'bahâ. ²⁰ Iuboya , babili au basatu bakum'ng'hana wa zina lyami, nili hangati yabu. ²¹ Ila Petelobigugoboa habwihi naji, na uboya: Mwanana , nimufumili bin'sonya ngumbu yinga ndugu yami, mu ngunga yiga gwa bifili? Yim'kâa ngumbu musambu? ²² Yesu bigumulunga : Sikuswahili vuu ngumba musambu , ila ngumba maumi musambu na musambu. ²³ Honga na Ibalu ya higulu ili paa na Kasheke gumkeba lubali na bandu bagi. ²⁴ Na habali û lubali, bamuvila na jimu gwa na musahu gwa Kasheke, ya talanta umi. ²⁵ Na nda na indu ya um'futa, mwalimu gwa tasa luhusa gwa bugulubu jehe, muazi gwagi, bana bagi na byooso bye nabyu, gwa vuyi musahu ²⁶ Muhia, biguwitasa hasi , bigufuama uluebu lwagi, na uboya: Mwanana, kumwene bin'sonya , na nifuta yooso. ²⁷ Bul'mini, Mwalimu gwa muhia gwa malea wenda , na umufilubu bin'sonya ugo musahu. ²⁸ Hagwa katua , yô muhia gwakum'ng'hana na jimu mwinaji guna musahu gwa ama yimu ya Dinali . Gwamuwata mu ose, na umusot'lwela: Futa musahu gobe. ²⁹ Mwinaji , bigufukia gumba , bigumulilila , uboya : Kuvililusa, na nim'futa. ³⁰ Ila jehe nda witabeû, na gwa wamutasa û yende ya mbete, vuu lutufu lwemwafuta go musahu gwagi. ³¹ Na binagi, habamona yakila , bibamona asungu , na bawenda umuswahila mwalimu gwabu yooso yakila . ³² Na mwalimu bigumw'itgana muhia , na umuswahila : Guli muhua gubiha , , ni kuleele musahu gobe , ukililla ulila wobe. ³³ Ndo na tima lya umwona mundu bin'sonya , bibya binakumwena bêbe bin'sonya ? ³⁴ Na mwalimu gwagi , gwa bigumona bwasi , bigu muhana wa bul'matali, vuu lutufu lwe mwafuta go musahu. ³⁵ I bebya shami gwa higulu byem'taha, hutu jimu hul'mina ndugu yagi wa tima lyagi lyooso

Chapter 19

¹ Yesu hagutavuya yeya myoolo, gwa ukatua u Galilaya na wenda mu isizi ya Yudeya, wabua Yolodani. ² Ibumbu chiata ya umulonda , na koä gwa ufula b'a na lufu . ³ Bafalisayu baumugoboela , na uboya,kumuheha : Bili oso oso mundu ukatusha muazi gwaji wa ilema yôso? ⁴ Biguulunga :Nda mwautoholola na kuiba njibu muyanji, gwa uyanga mulumi na muazi, ⁵ na uboya : Mulumi gumwaulea shaji na najyaji, na wilamajya na muazi gwaji, na babili ukâa mubili gumu?

⁷ Baumuswahila , wa bini Musa gwa uhala uha mwazi mukanda gwa wileena na umukatusha ? ⁸ Gwaubalunga : Ngwilondena na uma wa musozi gwenu; Ku ibanjilu ndayali bebyu. ⁹ Niunuswahila binu, yogwa giumulea muazi gwaji, ush'wa maoze , na usonga jinji, gu'uta maoze. ¹⁰ Mitwana yaji biyiumuboya : hutu ibiyili hangati ya mulumi na muazi, nda yili buose usonga. ¹¹ Biguubalunga : Ndabooso bamukatiusha gugu moolo, uli boobo bahelelubuugutambula . ¹² Uli bafiliseba ubutua mumalugaba najyabu, uli batelubu na bandu; Na uli betele b'o banindu ha mushu gwa bukelenje bwa higulu. Yogwa gu ya ukosha utambula gwakatushi. ¹³ Bibata umuvila na bamna babalenge , gwa batendele magaza na ubaha jyila. Mitwana yaji ya ubakandila. ¹⁴ Yesu biguuboya : Mulee bana bangongo, nda mulabizia uvwa wali mimi; mene bukelenje bwa higulu i bwa baba bafa ndeene nabu. ¹⁵ Biguubatendela magaza , na ukatua koä. ¹⁶ Mundu jimu ugoboa, na uboya Yesu: Mwigishi , niumbene uta bini bilegela mikuzi buome bwa nalumwina? ¹⁷ Biguumulunga : Njiayi guunyihujya uli bilegela? Gujimu igulegela . Hutu gumukeba ushwela mu buome , kwata misii. ¹⁸ Misii ayi? Gwa umuboya. Yesu bigutaulunga: Ndwiwaga na guhase, na nguta maoze na guhase, na ngw'iba , hashi koola bushuula bwa malimi; ¹⁹ nemea shobe na najy'obe ; na legelejya mwinobe paha nsa bebemuninu. ²⁰ Yogwa songwalumi biguuboya : Nimulamanga yeya yooso; iniubula njiayi hong? ²¹ Yesu biguumuboya: Hutu guna muma gwa ukaa oso oso , yenda gwa gulishi byo nabyu, gubahi basuvi, na gumukaä na bukumu higulu. Ibe uvwaq na undonda. ²² Hanyuma ya uhajya yeya myoolo, yu mwana gwa mulumi gwa katua wqenda byaji guizingui; umona gwa na buuzi bushali. ²³ Yesu bigukoola na mitwana yaji: Niunuswahila walujila, mbyumini wa mundu gwa bunguya ushwela mu bukelenje bwa higulu. ²⁴ Niunuswahila hong? mbihelele wa ngamia ukila mu tundu lya sinji na hali mundu gwa bunguya ushwela mu bukelenje bwa Vili. ²⁵ Mitwana ,habatauhujya yeya , bauhanua biata na uboya : Ni nani guumbeni ushoa? ²⁶ Yesu biguubalola, na ubaswahila :Bili byumini wa bandu, na mbihelele wa Vili. ²⁷ Petel, usamuna moolo, na umuboya : Mona, batu tu usiga byoso na tuukulonda , yimukaä bini utuli? ²⁸ Yesu biguubalunga : Niunuswahila walujila, mwana gwa mundu , haulonga bindu byooso butohe, gu ya ukaa hasi mu ihumbulu yaji ya butumbi, banu baundonda, numwaukaa ukilila misuu umi na yibili ya Izilaeli . ²⁹ Na gooso gu yausiga , wa zina lyami, bandu minaji, bangazi naji , shaji, najyaji, byonga muazi gwajio , bana baji malimi gaji, bandu baji ba mulimu , gumwatambula luamana, na lubala lwa buome bwa nalumwina . ³⁰ Bashwali bali bahuluebu bamwakaä baumanyuma , na bashwali bali baumanyuma bamwakaä bauluebu.

Chapter 20

¹ Iuboya nang'ha bufalume bwa higulu bubagene na mwina gwa yende jimu gwa watua luella na ubulimi bwaji bwa mizabibu. ² lolu bawihuziyene na babalivi ,mu bei lya lufalanga lumu wa yuba limu. bigubatuma û bulimi bwa mizabibu. ³ Bigufia honga hasaa Y'isatu, bigumona banji basi na mulimu wimana usoko. ⁴ Bigubasahila : Mwende û bulimi bwa mizabibu nimiha ye yam'ninga. Biba cha wigila lwabu . ⁵ Biguifuma honga ha saa mutuba na saa itema, bigutaha bilelwa. ⁶ Bifuma habui ba saa umi na yimu, bigumona banji bimene , bigubasahila : wa ayi mwimene buli yuba lizima? ⁷ Bibamusahila : Ni ju nda hali mundu gutwit'gene bandu û mulimu, bigubasahila : Mwende bibelwa û bulimi bwa mizabibu. ⁸ Hayifia yogolomwina gwa bulimibwa mizabibu bigusa hila guimanini gwaji : Yitgana balivi gubahina uvuyila naba ulwelu. ⁹ Na chee ihindi babawityanubu na saa umi na yimuhabafia bubapata lufalanga lumu wa kila mundu. ¹⁰ Ihindi chee baba ulwebu habauviyaga, baninga nang'ha boho bamupata lumu a kila mundu. ¹¹ Bibayitambula bibamumwena izi mwina gwa yende . ¹² Bibaboya babanda batele mulimuihindi chiumu bebe gutulinginia na bandu babamona buoho yubuu na muyuba lwa bwazi, ¹³ Ila bigulunga jimu hangati yabu: Minami sikutele bibiheu nde twawihuziyena û lufalanga lumweu? ¹⁴ Samuna yikubagene na gwende wobe ju nilegeleja umuha yugwa umanyuma pana bebe. ¹⁵ Nde bya buose wami utabwu bubyami mwanamu mumeu? ¹⁶ Wabibi babauluebu bamakaaba manyuma na bamanyuma bamukaa bauluebu. ¹⁷ Ihindi chee Yesu hagwa mwibanda û Yelusalemu, bigusamuna baba mitwana yaji yohonga umi na yibili, bigubaswahila mwizila: ¹⁸ Mulole tutemwenda û Yelusalema, na mwana gwa mundu gumtahubu mu maganza ga bayui ba Makuhani na bakalani na bamamusuva vuu ufa waji. ¹⁹ na bamumuhana uli bana bubi na umuselela na umuziyibila na umusuva ; na lutufu lwa busatu gumfuma u bafu honga ²⁰ Halafu najyagi na banaba Zebedayu bugwacha migoboa uli Yesu mwimutulula na umuhazya ng'handu yimu. ²¹ Bigumwihuziya : Gutokizi ayi? Bigumusahila yitoba babana bamibabili bakai jimu û mutamba gobe gua uboo wobe wa ulumi na gingi ku uboo wobe wa kuazi ku û bufalume bwobe. ²² Ila Yesu bigulunga na w'isamba ndujuli ng'handu yinu mw'isamba mumuweza utoma ihulu ya mutomaa? Bibalunga : Tumuweza . ²³ Bigubasahila : Walugila mumutoma ihulu yami, ila kukaa uboo wami wa ulumi ao ku uboo wami wa kuazi; sina amli heu ya umiha banu, lakinibabamuhubu mbaba batulubu tayali na shami mimi. ²⁴ Honga baba baumi bauzyenene , babamwena iziba ba banduku babili. ²⁵ Ila Yesu bigubigtana ; Biguboya : mujili nang'ha bayui bababanda babiha bami batawala gwa buswata na bayubabu bamibatumikisha. ²⁶ Ila nda yimukaa bebeu wenu , ila yoga gunamuna gwa ukaa muyui hangati yenu gumukaa muhia gwenu. ²⁷ Na yoga gumutaka ukaa gwa uluebu hangati yenu gumukaa muhia gwenu. ²⁸ Bebya mwana gwa mundu byesi muvubilubu. ila uvubila , na ufumisha buome bwaji bwakai ukombolubu wa bandu. ²⁹ Lo lubafuma û Yeliko , ibumbu ushwali bikilamata Yesu. ³⁰ Na lola mbofu yibili yalihasi umu onje gwa zila, lo lubahuzya na Yesu gumikila , biba bazya yihi na uboo wa mwanana tumwenu binsonya , mwanana mwana gwa Daudi. ³¹ Ibumbu bikibakwandila mukai wehe, ila boho bibagwezya utulala yihina wisamba, mwanana tumwene binsonya bebe mwana gwa Daudi ³² Yesu biguwimana bigubitgana, biguboya munamuna nibatele banu ayi? ³³ Bibamunga , : Mwanana, mesu getu gabululubu. ³⁴ Bigubamwena binsonya , Yesu bigulengezya mesu gabu na lilimu bibamona, bibamulamata.

Chapter 21

¹ Hagufianhabwihi na Yelusalemu, bigufia û Betefage , weleela û lugulu gwa Mizeituni, Yesu bigutuma mituana yagi yibili. ² Bigu basawila : Mwende û zyati yili uyluebu lweni, mu mwasangana punda na mwana gwa punda mubatotole, munvili nayo. ³ Hutu mundu gwimwihuja, mumusawi8li, mwanana î gumumuhajyaa na gumile eyu. ⁴ Bi byooso bivili ubonang'ha byakumbani momwa mwakou;lubu na ng'hanga biloto. ⁵ Musahili yo mwana gwa muazi gwa Siona;Mona kasheke gu uva ole mundu gwa wehe, na gubandise punda na mwana gwa punda, ⁶ Mitwana batah yeya yabasawila Yesu. ⁷ Biba uva na punda na mwana gwa punda bi babaza bilamba byabo ulwegulu ya punda na mwana gwa punda. ⁸ Bandu bashali baali mu ibumbu, bibabaza bilamba byabu mwi sinda; na bangi bandu usesa matabi ga miti, bi batula mwisinda . ⁹ Babaa ubuhala na babaa bamulondizi Yesu biba banga utaha mbundu: "Hosana mwana gwa Daudi!Gwafigulubu yogwa gumuziyaga wa zina lya mwanana! hosana mu bibalu bya higulu wa mehe. ¹⁰ Lubashelizi mu Yelusalemu, ibalu yoso biokisagala na biba banga wiyuhujya ni nani yugu? ¹¹ Ibumbu bikiboya: Ni Yesu , ng'hanga biloto gwa Nazaleti û Galilaya. ¹² Yesu bigu sweela mu yende ya Vili, bigu binga baba bamwigulisha na ugalulua utabu ya baba bamwigulena , na ya baba bamwigulisha ngulimba. ¹³ Bigumusahila ; Yihalubu: Yende yami, imwitiganubu yende ya uhajila , banu mukigalula yende ya banyivi. ¹⁴ Bambufu na biogulu, bibaumu gobwela mu yende ya Vili. Na bigu bashosha. ¹⁵ Makohani na tulani bibabihila, umona biezegele byetelee na bana bamwita mbundu mu yende ya Vili :Hosana mwana gwa Daudi. ¹⁶ Bibamwihujya : Guuzinene bibafia mukoola? Yesu biguwitabana ubalunga , banu nda musomizi yé ng'handu , gwatushubu muanu gwa bana balende na baba baki umabele? ¹⁷ Bigubasiga , bi ufuma mu zyaati biguwewnda u Betaniya, we gile walala. ¹⁸ Luella , haugalusha û zyaati, biguuzinene zala. ¹⁹ Hagumona muti ga muzeituni mwisanda , bigubujya ; watana û muti uli bobo mabizi timbitimbili nda uli buluba , na biguboya : Nda gufumisha monga bulubaa!Honga na hongu muti ga muzeituni mukasa. ²⁰ Mitwana yagi, hayimona byee bya , bibahanua na wiboye zyena :Niayi gu muti gu kasa hahanu? ²¹ Yesu bigubalunga: Nimisawila walugila , hutu mwali na luitabu na ushu ukoa na mbaa, nde mufi mutanda bobo ku ifili gu muti, mwah'banu usahila luulu lugulu: Atu a'kool'ko-o na guisumbuli mwi'iziba, na cho'utekea bibebya. ²² Yooso imum'hazya na luitabu ukilila luhajya , mumwakuuza. ²³ Yesu biguwenda û yende ya Vili , na hagubamba wigisha , ibumbu ya bayui ba makuhani na banunu ba bandu bibavuyila umuhazya : Na buswata ayi gumutaha bibi bindu, na ni nani gukuhele bubu buswata? ²⁴ Yesu bigubalunga: Na mimi ni mihujya; banundunga, Nim'mishot'lwela kooa umuvgaya buswata bwami. ²⁵ Lubatizu lwa Yuhani , lwa fuma uni? Higulu au ul'bandu? Bibananga bibino hangati yabu, Hut'ko tulunga: Higulu, gumushot'lwela : Njiayi ndu mwa muitaba? ²⁶ Bat'ulunga : U bandu tujyoele ibumbu, booso bamboja Yuhani ni Ng'hanga biloto. ²⁷ Bibalunga Yesu : Nda tuijileu naji bigubalunga hongu : Na mimi shijilee, Shimkoola ni buswata ayi bwa mwitaha nabu bibi bindu. ²⁸ Yili paha na guji? Tutu jimu gwa na bana babili : Biguswahila yogo gwa luebu: Mwanami jalimi ubulimi bwa miti yimfumishanga maluvu. ²⁹ Bigulunga : Nibengaa. Biguhazya lusa , na wenda û bulimi. ³⁰ Bigubaswahila yo gingi gwa bubili, bigumuswahila bi bebya. Ii yoga bigulunga : Ni mwenda , Mwanana na nda wenda. ³¹ U baba babili, ni nani gwa witaba ng'handu ya shagi? Bibalunga : Yoga gwa luebu. Na Yesu biguboya: NImiswahila walugila , balipisha milambu na ba' na maoze bamkiila û mbele yenu mu ibalu ya Vili. ³² Yuhani gwa uv'gaya wenu mu zila lya lugila, na nda mwiwitaba. Balipisha milambui na ba na maoze boose bawitaba; Na Banu bamona yeya , nda muhazya lus na umwitaba. ³³ Muhuzyi gungi mugele. Wali mundu gimu , mwalimu gwa yende , gwaku na miti ya maluvu. Bubunyumbu na luba , bigufula ibenga ya mashini ga ufumisha maluvu; I biguwambisha uli baba balimu miti ya maluvu na uwatua mujaati. ³⁴ Ihindi ga uvuna haufia , bigutuma bahia bangi baba bamlima miti ya maluvu, gwatambuli buluba bwa miti yagi. ³⁵ Balimanga ba miti ga maluvu , bibakuata baba bahia bagi, ubajibila gimu na wihaga gingi, na wihaga gwa busatu na mabwehee. ³⁶ bigutuma bwagi bahia , bashali ukilila baba bali uluebu; Na baba balimayi ba miti ga maluvu bibatela bi bebya paa baumbele. ³⁷ U mwisho bigutuma mwana gwagi gutandi koo ubali, na uboya: Bamkoa na inema uli mwanami. ³⁸ Wakati balimayi ba miti ga maluvu habamona mwana muvgaya , bibakoola hangati yabu: Mona guni gumusagala na lubalo, muvgayi , tumwihagi, na tubuguli lubalo. ³⁹ Na bibakuata na umutas û mbavu ya bulimi na umwihaga . ⁴⁰ Hanu, hamuvgaya mwini gwa bulimi; Gumtaha bibi na baba balimayi ba miti ga maluvu? ⁴¹ Biguibalunga : Gumbiha bibiha wamehe babandu bashi na inema , na waqmbisha bubu buylimi uli bangi balimayi ba miti ga maluvu , bamuvmuha buluba saa ya ya mavunu. ⁴² Yesu biguboya: Nda mukisoma malu: Bwehe lya tasubu na bayengaye ili ninu liuvgaya bululi; Ni na mwanana uli Vili, na m'biezegele û mesu getu? ⁴³ Ikwamana , nimishot'lwela , ibalu ya Vili imiatuhubu, na imuhubu yingi jaati yimufumisha bulubu. ⁴⁴ Yoga gumuhuluyila li bwehe gumuloha , na gulim'hulila gumtagnioa. ⁴⁵ Kisha uhuzya mugele, ibumbu ya bakuhani na bafalisayu bibahuzya ni bohoo bamboyubu na Yesu, ⁴⁶ Bibatemcheba umuwata, lakini bamjoa moyo gwa ibumbu, juu bamumona bebya kona Ng'hanga-biloto.

Chapter 22

¹ Yesu bigulunga , ubasahwila honga wa mijele, na uboya : ² Bumwanana bwa witimba bukumbena na Mwanana jimu gwa nateesha lya mwanaji. ³ Biguutuma bateshe bamulimu bayit'gani baulagubu utesha ila bibaubenga . ⁴ Buguutuma honga banji bateshe bamulimu na uboya nqng'ha : Mubasot'lwele babalaji, hamulole, nilongizitesha , nghombe yami, munyini gwami gununi gutegwihaji, bioso bitemunulama, muviyaji utesha. ⁵ Ila nde bitebeu, biba wijila, bamu û bulimi, banji ubuomba. ⁶ na banji bibawata bateshe babamulimu, ubatuta na wihaga. ⁷ Yo mwanana bigumona izi, bigutuma bibumbu biaji, bya yayi haji baba babiha na usia ibalu yabu. ⁸ Honga biguboya bateshe bamulimu, tesha liteonga , ila bit'genubu nde bakumbene. ⁹ Ali mwende û masang'shinda , mwit'ganabu baviaji utesha . ¹⁰ Batweshe ba mulimu, bibawenda mum masinda , mwibunga booso babamwitana , babiha na balegela tesha biliwiyula. ¹¹ Muyui bigusahwila gwamone booso bate ute utaha ibigutanemu mundu guishi na ilamba ya tesha . ¹² Ibiguboya nang'ha : Mi nami , bebe guf'shela bini munu ghushi na ilamba ya tesha ? Yo mundu byeshichi lungizi. ¹³ I muyui bigukoola na Batesha mulimu: Mu mugangi maboo na magulu, mwamutasi hali mufitu; iumukaa ulila na wimana menu. ¹⁴ Ila bit'gani mba'shali, basabate mbasehe . ¹⁵ I Bafalisayu bibawenda mwiikeba sinda lya umuwitisha Yesu û myoolo. ¹⁶ Bibautuma batwana babu hahanu Bahelodiya , na umuboya : Mwanana twiji;li na bebe gumwiyigisha sinda lya Vili , wala ndwijili buyui bwa mundu gooso , wala ndu mulola buhala bwa mundu. ¹⁷ Nde tusot'lwele , gumona bini? Njiluhusu lujila , tumuhi Kaizali bilambui ao tule? ¹⁸ Yesu biguiyua bubiha bwabu, biguboya : Njiayi muundela bufafi? ¹⁹ Mundu ngiji falanga ya mulambu. Mboho biba umuvila na Dinali . ²⁰ Biguboya nang'ha , njya nanai yiyi mbulua na bisinji mbya nani? ²¹ Bibalunga na nja Kaizali, jehe bigukoola nang'ha : Mumuhi Kaizali, na ya Vili mumuhichee ili bu ya Vili , ²² Habauhuzya biba kuanya , bibamusiga na wenda. ²³ Lelulutufu ,Basadukayu, bawisamba nang'haha,nde ulu ufuma û bafu , bauvuyaga waji Yesu umutuha umwihujya: ²⁴ bibaswahila , Mwalimu , Musa biguwisamba, hutu mundu guufaha na jehe nda na bana, ndugu yajki gum'songa mwazi gwaji ,ili gwamubuguli ndugu yaji bana ²⁵ Na banu bamukaanga bandugu yaji musambu. yoga gubele yogagubele gwaumusonga. ²⁶ bigufa, gwa bubili bibehe, gwa busatu bibehe, boso musambu baufa. ²⁷ Habauvuyia boso, yu mwazi naji biguufa. ²⁸ Chea ihindi ya usanguwa boho yoga gumuakaä gwa nani hangati yabu boso musambu? Iuboya boso baumusongubu. ²⁹ Yesu bigubalunga: Mwaubita , sababu nde mwayua maandiku, na buswata bwa Vili. ³⁰ Iuboya lutufu lwa usanguwa ,balumi nde bausongubu bazi, na baabazi nde bausonga, ila bibakaä boso uli Malaika ga Vili gwa higulu. ³¹ Wa yeya ng'handanda ya usanguwa gwa baufa, nde mwausoma yeya yimwausot'lwelu na Vili biguwisamba: Nili Vili nyambi gwa Abulahamu, Vili gwa Isaka , na Vili gwa Yakobo? Vili ndali Vili gwa bafili, nili Vili gwa bali paha. ³² Ibumbu, abahujyinena ,baukwanya na mafundishu gaji. ³³ Ila Bafalisayu , haha habahujya ng'handanda guubwiila ku anu wa baba Basadukayu , bibawibunga. ³⁴ Jimu gwabu, muyui gwa misii , gumwihujya,gwa mupima: ³⁵ Mwali ,amli yaata munda mwa misii? ³⁶ Yesu biguumulunga: Gulegelejya Vili gobe na tima lyoso , na chiuli y'obe yoso. ³⁷ kaa ni musii guata na abelebele. ³⁸ Na yabubili , yibagene na yeya njiyi:Legelejya mi'obe gwa mulyangu paha na bemuninu. ³⁹ Û gaga amli gabili gamukujila misii yoso na Ng'hanga biloto. ⁴⁰ Chea ihindi Bafalisayu habawibunga , Yesu gwaubihujya, ⁴¹ biguwisamba , mumuninga bini guli Klistu? Uli mwana gwa nani? Boho bibaumusot'lwela :Ni mwana gwa Daudi. ⁴² Na Yesu biguubasot'lwela , njiayi Daudi mundu gwa gwa Chiuli ,gwayit'gani Mwanana, biguwisamba: ⁴³ Mwanana gwa umusot'lwela Mwanana gwami: Kaä ku uboö wami wa ulumi, vuhu haha hamuatuabamezebobe musi mwa magulu gobe? ⁴⁴ Ila haha Daudi gwamwit'gana Mwanana ,yoga ni mwanaji bini? ⁴⁵ Na hali mundu gwa weza gumuhujya indu , na tangu le tufu nde uli mundu gwa waupima honga umwihujya.

Chapter 23

¹ Honga Yesu, biguwisamba na ibumbu na mitwana yagi, ² biguboya: Bakalani na Bafalisayu bali vaha ku Altali ya Musa . ³ Mutahi mulole bioso bibam'basot'lwela ila nde mutaha bebya muta , bamukoola bibash'muta. ⁴ Bamganga bibuga inema , na ubitula û mahele ga bandu, ila ndebam'leglezya usagazyu munu. ⁵ Bam'taha milimu yabu bamonee û mesu ga bandu .Honga bam'vala bilamba bi' na malenda ga buose na makanju gâla . ⁶ Baleglezye ukaa uluebu mu misanyu, na ukaa uluebu mu biende bya Vili. ⁷ Buleglezye usebubu mu bibumbu na wileanubu na bandu, mwalimu, mwalimu. ⁸ Wabibi banu, nde mwiyt'gana mwalimu, mwa;limu gwenu ngujimu, na muli banu booso baulu na bina . ⁹ Ndembwit'gana mundu mu ganu mavu Shenu; wabibi , Shenu gujimu guli witimba ¹⁰ ndemwiyizt'zyena ,mwanana , wabibi; mwanana ngujimu , ni Yesu Klistu. ¹¹ Yogu muyui hangati yenu ni mtesha gwa mulimu ubinaji. ¹² Gumwibazya gumtushubu na gumwitusha gumkaa higulu. ¹³ Lwaya lweni, banu Bakalani, Bafalisayu , Bafuafi bamukusha bandu usheela witimba ; Nde musheela banu baninu. Honga nde muleena banji usheela . ¹⁴ Lwaya lweni, Bakalani, Bafalisayu ba bafuafi bamwitanya biende bya bazii, na bamwikumonesha uluhazyu hul'lula ; Mumhalilubu bibiha wamehe. ¹⁵ Lwaya lweni Bakalani, Bafalisayu na bafuafi bamwieba ngalaba na milenda hoya mundu gwa ugalula na usheza mu ilubu yenu gwa kai ugubiha mala abili na hamuli banu. ¹⁶ Lwaya lweni banu bayui ba bambofu! hutu mundu gu tiha mu yende ya Vili Nyambi ; nde uli indeu, ila hutu mundu gutuli Olo lil'muyende ya Vili NYambi, babitebe. ¹⁷ Bihala na mbofu nani gwa muyui, Olo na yende ya Vili njiayi imutumba Olo? ¹⁸ Hutu jimu , bimuboya hongu gu tiha mazabau, nde uli indeu, ila hutu jingi gutiha mulambu guli mumazabu, bamwitebe. ¹⁹ Mbofu ! kiayi ikiatagala, mulambu ao yende ya Vili Nyambi imtumba mulambu? ²⁰ Yoga gumtiha yende ya Vili Nyambi na bebya bioso bili higulu, ²¹ Yoga gumtiha yende ya Vili Nyambi na yoga gumu ki kaa. ²² Na yoga gumtiha ihumbulu ya Vilio Nyambi na yoga gumukikaila hasi. ²³ Lwaya luinii, banu Bakalani na Bafalisayu bakabati-kabati mum'lambula lunji, lunjilwa biloso, na mumwelea isimu chiata ili mu misii, utaha paha bin'sonya na uleaã maoze : I ng'handu yimuf'kumbana utaha , ushi uvul'mijya bye binji bindu. ²⁴ Bandu bamululilana mbä mbofo! mumwishijya limwehe, kuii banuumina bukutu mbuzi. ²⁵ Lwaya lweni Bakalani na Bafalisayu bafuafi!Mumwitumba haza ya ihulu na ubula bu mambi. ²⁶ Bafalisayu bambofo !Mutumbi bebele munda mwa ihulu na lwanda, i ban'utosha haza manyuma. ²⁷ Lwaya luenu, Tulani na Bafalisayu tubati-bsati !Mubagene paha na migumbu yitelubu luhembu,haza yim'monea yilegela, kuii munda, mwiylizi miufa ya bafu na biozo mbumb'yi yina. ²⁸ Na gu banu bi byebya, bwa haza mum'monea paha na babuose û mesu ga bandu, kuii munda ,mwenu mwiylizi bukabati-kabati na bubuha. ²⁹ Lwaya luenu Tulani na Bafalisayu !Banu bamwilajya mizyama ya bang'haqnga -biloto na uhamba migumbui ga bandu babululi, ³⁰ bo na mumwisamba: Hutu twali hali ba shetu, nde twa mwiying' nabuii ku mwanga muloha gwa Bang'hanga -Biloto. ³¹ Mutungujya naha muli bayenga bausisimia naha muli bana ba baba bawihaga Bang'hanga-Biloto. ³² Mutahi momwa mwauningia bashenu. ³³ A manyoã, ibumbu ya tubundi ! mumwauleha bini ubondolola uli muibenga ya mulilo? ³⁴ I yali cheu , yanutumini Bang'hanga-Biloto, bandu ba mbati yishwali na tulani . Mumwa wihaga na uhulila bamu, mumwajibila banji mijyeleti mu masinagogi genu, na mumwabihaga mu yiya jyaati na yinji, ³⁵ Kuboyel'naha muloha gwa baaba boso bashi na bubuha muno mwi gumbu lya mihuluili, ubambila muloha gwa Abeli guli bululi vuhu muloha gwa Zakaliya, mwana gwa Balaki gumwawihagila hangati ya kanisa na altali. ³⁶ Nimiswahila lujila, byoso bim'huluila luulu luichii. ³⁷ Yelusalema, Yelusalema, bebe gumwihaga Bang'hanga-Biloto na gumwihaga na bwehe baaba boso bam'kutuminu, ngum'yinga nya'uleg'lejya ubunga bana boobe, paha na ihahä im'bunga bana baji musi ga mababa gaji, na ndwa mwauleg'lejya ! ³⁸ Mulole , yende yenu im'sagala mushi mundu; ³⁹ Wilondena , nimiswahila , nde mwaumona hongu na gu lusoi, vuhu bebya bimumwaboya: Gwafiy'gulubu yogwa gumuva wa zina lya Mwanana !

Chapter 24

¹ Yesu haguwijiilahu ufuma wa hekalu, mitwana yagji bawigobola wele na umubagijya bulegela bwa ulongubu wa hekalu. ² Ila Yesu bigubaswahila : Walujyila na umsangala hanu bwehe na bwehe bila ulifumisha . ³ Bibakaa umumtenda gwa mizeituni. mutwanagi yiumuvila habungu bwaji baba mwihuja : Tusaili byebya bimu vuka haayi? Jyiahi imuvu tulagizya naha ndo'habwi na uvugaya na û mwisho gwa alunga mugaza? ⁴ Yesu bigubaswahila tulole biose na tulimbia? ⁵ Baswali bamuva mwizina lyami bamuvulimba bandu bashali. ⁶ Mumuhujya lugoze na musau gwa lugoze hasi uhangaika bye bindu bipashili ufa mu alunga mugaza. ⁷ Imu ibalu umwa wigoyela inji ibalu na lugoze, umwako usogela wa mavu mintambo yoso. ⁸ Byebya byoso bimukaa ubamba wa busungu, ⁹ Bamuhana, unusuvya mu ibalu wilondena na zina lyami. ¹⁰ Bashali , bamuhulua wibishejena. ¹¹ Ba ng'hanga biloto bashali ba malimi bamuvulimba bandu . ¹² upendo wa bashwali umutua. ¹³ Yo gu mutoma mema na biswa su gumushoa. ¹⁴ Musangu gulegela guwasahulubu mu alunga mugaza oso, mu buyenga bwa ibalu ii atemuva boh'. ¹⁵ Iuboya hanu mwaqmona wonea wa koulubu na ng'hanga biloto Danieli wimona ha fasi ulumbului mulole biose? ¹⁶ Naba mukaa û Yudea ba joe u ngulo. ¹⁷ Yogwa gum'sangana û matende ya yende ndetua gwasamuna ili mu yende. ¹⁸ Yogwa guli û bulimi nde galusha haza ku uv'samuna ilamba yaji ya hayali. Iwaya uli. ¹⁹ Ba baazi bana yimi na baba bamwamisha lye tufu. ²⁰ Muhajya ugyoa wenu na ukaa tufu lya Masiya au tufu lya Sabato. ²¹ Usuba kuata ushakimone limu ham'bambi;la ulunga vuu lya lelo. ²² Gaga matufu hutu nde gawikifubu ha mubili gwa baba basobolubu; Ila , hamubili gwa basobolubu, gaga matufu gamwawihifubu. ²³ Hutu mundu gukuswahiola Klistu yu hanu, yo koa , hashi umwitaba. ²⁴ Umuva Baklistu bamalimi na ng'hanga biloto bamuvuta bindu biata juu ya uhulusha bandu, na na utu bimwezekana uhulusha ba basobolubu. ²⁵ Mulole binya musahila. ²⁶ Hutu bamiswahila guli mu buonono, hashi wenda , guli muyende, hase witaba. ²⁷ Bi mushee gumufumina kubua wa yuba, ufila û muhuliwila yuba ibi muvukaa uvugaya wa mwana gwa mundu. ²⁸ Tonde twa higulu tumwa wibunga hali bindu bifahi. ²⁹ Unyuma wako usuba kuata ,yuba limuka mufitu, mu mwezi na guya fuma sha mushee gwaji , buswata bwa higulu bumuvu sagala. ³⁰ I honga isinga ya mwana gwa mundu imuvumonea higulu , bisamba byoso bya bandu ha lungu bimu vya bana na bamumona mwana gwa mundu uvugaya na matimba ga higulu na buswata bwa higulu bwa humujubu. ³¹ Gu muvu tuma bamalaika bagi na ugomba mimbanda na ubumba basobolubu bandu ba mitambu gumu gwa gutu ufila uli gunji mutambu. ³² Mwiwigishi uli muti gwa tini hagamuhulua mabizi na hanumona matabi gaji usihua, muyui vng'hanh buyogona wangula biugoboa. ³³ i byebya hanuyaumona bebya bindu byoso, muyui nang'hah uvwa wa mwana gwa mundu kuugoboa habwihi,utele haibelu. ³⁴ Niunuswahila walujila lulu lwichiu ndalumwaukila ushi wa bebya ufa. ³⁵ Matimba na alunga-mugaza bimukila mene myoolo yami ndayimwaukila. ³⁶ Yeya ya lutufu na saa, nda hali mundu gwijili , na gu malaika ga higulu, nagu mwana, gu shagi bobo gwijili. ³⁷ Byebya byafila lugumbu lwa Nuhu ibi muvukaa amuva mwana gwa mundu. ³⁸ Haluebu lwa galika, bandu ba mulya na utoma, ba mwikwelena na ukwejya bana babu..Vuhu lutufu lwa sheela Nuhu mu bwatu. ³⁹ Nde bauhanua indu vuuhu byebya mema ga mvula bibagezili booso. Biyimukaa bibyebya lu mwauva mwana gwqa mundu. ⁴⁰ Bandu babili bakaa mu bulumi bubumu, jimu gumubugulubu na jinji je sagala ; ⁴¹ Baazi babili , baymwitimba, jimu jebugulubu na jinji je sagala . ⁴² Mulali sia , ndamwigili lutufu lu muviyaga Mwanana gwenu. ⁴³ Muyui bilegela , hutu mwinyi yende jeyua m'butufu ayi bumuvugaya nyivi, nda mutambala tulue, ndah'lea nyivi gwa sheele mu yende. ⁴⁴ Hanha baanu bi byebya mwijilihi , mwana gwa mundu gumuviyaga mu saa yish'muyua. ⁴⁵ Ni nani muhia gu muhujya na gu na mbati , gwatahubu na muyui gwagi, gwa hani byaulya û bandu hamwaluii? ⁴⁶ Yu muhia gumu u'sang'hanubu, hamuva Shaji-bulumi, je mwitaha mulimu bya buose, gumuhubu abuga! ⁴⁷ Nimiswahila walujila , gu mwautaha muyui gwa buuzi bwaji booso. ⁴⁸ Hutu ni muhia gubiha gwimwisamba jemuninu: ⁴⁹ Mwnana gwami guloga ku uviyaga, hutu gubamba ujiyibila binaji, ulya na utoma na bandove, ⁵⁰ Mwanana na yuu muhia gumwauva tufu lyesh'muningia na saa yeshijili; ⁵¹ Gumuvu'kalaga bihindi, na umusumbwila mutamba gwa tubatitubati: I um'kaâ ulila na yeenya.

Chapter 25

¹ Ibalu ya higulu , imwalingaliubu paha na babaazi umi bash'uyua balumi. Baulugula bitemba musi byabu wenda wakum'ngana na mulumi. ² Batanu hangati yabu bali na bihala na batanu bakoslwete. ³ Be bihali bibi ubugulua bitemusi byabo, uvulmiya mang'hani; ⁴ Ba'bakoosweeh bibabugulua byabu bitemba musi na bibawasuna mang'hani mu nyesu yabu. ⁵ Mulumi biguloga boso bibahogoah. ⁶ Hangati ya butufiu, bibauhjenene mbundu nang'haa: Mulumi gufia twetwamutambuli! ⁷ Hanhan baazi bash'uyua balumi bibabuah na ulozya bitemba musi gabu. ⁸ Bababihala bibakoola na babakosweeh : Mutuhi mang'hani gwenu byetu bitemba musi bizima. ⁹ Bakosweeh bibalunga hahuhu : Nde gatukumbaneuh batu hamonga na banu mwende lubilu û baba bamulugisha mang'hani mwemwaguli genu. ¹⁰ Bomwenda wagula gabu, mulumi je mufiah. babana mang'hani gabo bibasheela naji mu sebula na ibelu bichiwezilubu. ¹¹ Babnji bash'sweeh habagalusha bibaboya nang'haah: Mwanana twezwilwi. ¹² Ila bigubalunga Ninuswahila walugila simigileuh. ¹³ Nde mulali siah ndetujili lutufu , ng'hunga hemuvyaga. ¹⁴ Mbibebya paha na mulumi gujili lugendu biguwit'gana bandu baji ba mulimu bigubah bindu byagi byoso. ¹⁵ Bigubah falanga yitanu wa jimu, yibili na yimu ugwabusat, kila mundu mu buswata bwagi biguwenda. ¹⁶ Yogwakuza falanga yitanu biguwenda, hagutah nayu buomba, biguza yingi falanga yitanu. ¹⁷ Bibyebya yogwa gwakuza falanga yibili, hagutaha buomba hagukuza yingi yibili. ¹⁸ Yogwakuza yimu biguwenda wafula mu mavu, bigufamisha falanga ya mwanana gwagi. ¹⁹ Yo mwanana gwawenda mu lugendu bigugalusha bigubitagana. ²⁰ Yogwakuza biguwibuza ule mwanana na umuha yiongi falanga. Bigubonaah gwaumbek falanga yitanu yugwelela yingi yitanu. ²¹ Mwanan gwagi bigumuswahila ; Mbyaboose mundu gwa buose gwa mulimu. Gwa na lugila mu bindu biseh, nimukuha yingi ukili yeya. Sheela mu musangu gwa mwanana gobe. ²² Yogwakuza yibili biguwibuza ule mwanana gwagi, biguboya :Mwanana gwaumbek falanga yibili , nikuza yingi yibili. ²³ Mwanana gwagi biguboya nang'ha :Guuta buose wameh. Nimukuha yingi yishwali sheela mu musangu gwa mwanana gobe. ²⁴ Yoga gwa uhubu falanga yimu gwa uvuyaga ,na biguuboboya :Mwanana , naukuzingitila nanghaha gulib mundu gumini, gumuabugula bindu mu bilimi bugusha ukuna , na ubunga haha hagusha uhalagaja; ²⁵ Na ukutina , bini wafamisha lola luhela lobe, mu mavu; Lola yeya yonayu i yobe. ²⁶ Mwanana gobe gumusot'lwela : bebe muhia guliha , gwa uyua mimi nimuvugula bindu binish'muona , na ubunga haha hanishauhalagaja. ²⁷ Gwa hausiga luhela lwami uli baba batusinda luhela i haha hana ubugula yami na buuzi bwa halegu. ²⁸ Mumubuguli lola luami mumuhi yoga gu na luhela umi. ²⁹ Iuboya , yoga gu na indu gumuhubu chii, na gunuhubu baha, Yoga gusi na indu, na chea yenau bamuchibugula. ³⁰ Mumusumbuli yu muhia gubiha mama mu mufitu gwa haza , koä i mukaä ulila na wisuma nyene. ³¹ Chea ihindi muana gwa mundu hemuvuyaga na koä unemea naji, na bamalaika boso,na hemwaukaä mona mu ihumbulu yaji ya unemea. ³² Na û mesu gaji, bisamba ya bandu , bamwibunga ; Na je gumua bagabula bimuta , mulami, byebye mugabula yeyu mikoö na mbuzi; ³³ Na gumuatula mikoö ku uboö ulumi na mbuzi ku uboö gwa muazi. ³⁴ Na mwamona jeuboya baba ba uboö ulumi: Muvuyaji banu baufigula na shami, muvukaä koä û ibalu bamutilila tangu uvubu gwa alunga-mugaza . ³⁵ Iuboya n'a na zala ,banu mwaumbekha chaulya ; na n'a na muma gwa mema na banu mwaumbekha ,mwaundomesha nali mu nyene, mwaunytaba; ³⁶ Nali njela , mwaumbekha ilamba , n'a na lufu mwaula u vundola , nali u buloko mwauyaga wami u mundola. ³⁷ Na baba b'a na lujila ,bibaumusot'lwela , mwanana , bamuhujya : Mbaayi hagua na zala , bitu'ukuha bilyazi,; Nguni ugwa na muma gwa mema bitutomesha? ³⁸ Nguni ugwali munyene bitukuta mbula? Au njela bitukalia? ³⁹ Mba ayi hagwa na lufu au mu buloko , na bitu'uvuyaga obe? ⁴⁰ Mwanana bigubalunga: Niunusot'lwela walujila , banu bebya binu utela baba binami ,basehe , mwaundela mimi. ⁴¹ Biguusot'lwela baba bali uboö wajiwa muazi , mwatui nami bana balumi milaka , muende ku mulilu gwa loso gwa lejubu ju ya kiyunguyungu na mitwaba yaji. ⁴² Iuboya n'a na zala ,na nda mwaumbekha bilyazi , n'a na muma ga mema gwa utoma , nda mwaumbekha ya utoma . ⁴³ Nali munyene na banu nde mwanaundambula , nali njela ndemwawalia, lufu na buloko, nde mwauva uvundola. ⁴⁴ Haha baba bamibaba bibaboya , je, ihindi ayi atuakumona gu na zal, au njela , au munyene, au njela, au na lufu, au mubuloko, na batu ndetu'kutumikili . ⁴⁵ I haha hagubalunga: Niunusot'lwela yeya yoso yinu shimutela imu gwa baba balenje bali hanu, nde bandelele mimi. ⁴⁶ Na baba boso bamuenda wa ushela mu buloko bwa nalumu, na baba b'a na lujila bamwasheela koa u buome bwa nalumu.

Chapter 26

¹ Humona Yesu haguviya moolo gooso, bigusahwila mitwana yaji. ² Mwijili nang'ha ukwilila matufu gabili ni Pasaka, na mwana gwa Adamu gumuhanubu kuusuvubu. ³ Chee ihindi bayui ba MAKuhani, na Banunu ba bandu bibawibunga mu mbalaza ya Kuhani gwa muyui zina lyagi Kayafa. ⁴ Bibataha agole a umukwata Yesu wa buili;li na umwihaga. ⁵ Ila bibakoola nang'ha, nde ukaa wakati musangu, mbiha yiya uswabaanya Musa ngugwa ibumbu. ⁶ Lolwali Yesu u Betaniya, mu yende ya Simoni gwa ivu. ⁷ Gwamuazi jimu biguwibuzya habuihio naji, na chupa lya malashi ga bei liata biguwimana hamushu gwaji jehe mwiliaha biliaz. ⁸ Mitwana yaji, habamona bebya, bibamona izi na uboya nang'ha :Njiayi uzimizya bibi? ⁹ Tufi ba batugulisha ga mabashiga bei, na uhana uli bamusuba. Yesu biguba bambula bigukoola :Njiayi mu mwesha yu gwa mwazi? Gwe ndelele mimi ni mulimu gwa buose; ¹¹ Iuboya mu na babuli matufu gooso hahanu nenu; Ila mimi nde mu nami matufu gooseu. ¹² Iuboya waufiinya mubili gwami malashi gutayalisha mubili gwami ku uziubu. ¹³ Ninusat'lwela lugila, kila umusot'lelubu musahu gwa buose mu alunga mugaza azima, bamwatana bulegela bwa mwana gwa muazi bugwaut. ¹⁴ Jimu hangati ba umi na babili, gumtelubu Yuda Eskalote; Bigu wenda walujila Bayui ba Makuhani. ¹⁵ Bigu boya nang'ha : Mumumbeha ayi, hutu ninujehe? Biba umuha bihindi maumi gasatu bya falanga. ¹⁶ Tangu chee ihindi nde mwieba lea liumuhanina. ¹⁷ Lile tufu lya limu lya mikati yishi yigaji, Mitwana ya Yesu biba umujila, biba umusot'lwela, nguni O legleje tukulojele guliah Pasaka? ¹⁸ Bigulunga : Mwende ku ibalu chiata wa mundu jimu, na mumushut'wele : Na mwalimi guboya nang'ha: Ihindi yami habuihi; nitaha wobe Pasaka hahanu na mitwana yami. ¹⁹ Bamitwana bibataha be bwauboya Yesu biba tayalisha Pasaka. ²⁰ Halifia yogolo, biguwitula utaba hahanu na booso umi na babili. ²¹ Hate haulia, biguboya na niunusot'lwela lugila, jimu hangati yenu gumumb'hana. ²² Biba huziki wa mehe, chila jimubiguuboya nyami a mwanana? ²³ Biguulunga :Yogwa guteele gaza hamonga nami mu iboya, iyogwa gumwambana. ²⁴ Mwana gwa mundu gumwijila, bebya bibya umusingilubu. Lwanaya wa yogwa mundu jena ngubutua. ²⁵ Yuda, gumwaumuhana, biguusamuna moolo na uboya : Nyami,Labbi? Yesu bigulunga :Byamuboya. ²⁶ Habali mwilyaha, Yesu bigusamuna mukati; na hanyuma ya ufekusha, biguusega na uguhana uli mitwana, na uboya: MUBuguli, mulyahi, gugu ni mubili gwami. ²⁷ Biguugula hong a ihulu; Na hanyuma ya ufekusha, beguubaha, na uboya : Mutome banu booso; ²⁸ Gugu ni muloha gwami, muloha gwa ilonje litohe,guutasia uli bashwali, guukatushubu bubiha. ²⁹ Niunusahwila, shimutoma hong a ya bubu buluba bwa muzabibu, ufiila tufu lwa mwautoha butohe hamonga nenu mu iboya Shami. ³⁰ Hanyuma ya wimba nyimbu, bibatawenda ulugulu lwqa mizeituni. ³¹ Yesu biguubasahwila : Nimukaa unuli banu booso, bunu butufu isii ya ukakala; bebya biyili yisingubu: Nimujyubila mulami, na mikoo ya ibubu yimuhagalana. ³² Hanyuma ya usangua, nimwaunulombwela u Galilaya. ³³ Petelo biguusamuna moolo, na ndo mukaebuyu wali mimi na guhase. ³⁴ Yesu biguumusahwila : Niukusahwila walujila, bunu butufu, uluebu lwa muu wilumba, gumunduna ngumbu yisatu. ³⁵ Petelo biguumulunga; Yo uikebea ni ufa nobo hamonga, shimukutuna na mitwana yooso ya koola bibebebya. ³⁶ Halwegulu ya yeya, Yesu gwaubasahwila mitwana : Mukai hasi hanu, hamwitaula wa uhajya. ³⁷ Biguta ubugula Petelo na bana babili ba Zebedayu, bigutaubanga umona usuba na asungu. ³⁸ Biguubasawhila : Tima lyami li na busungu ufiila kuufa; Mushagali hanu na mukai mesu hamonga nami. ³⁹ Honga haguta witaula hasehe, bioguwitasa buhala hasi na uhajya binu.Shami,hutu biumbene ,chii ihulu yakai butalu nami! Nda bikaa mu uvula wami, byakai mu uvula obe. ⁴⁰ Biguta uvwa uli mitwana, biguubangana mutulu, na bigubasahwila Petelo: Nda mugoshele ukaa mesu hamonga nami nagu ihindi imu! ⁴¹ Mukai mesu na uhajya, mbisha muya uhululuha mu ehehubu; chiuli ili tagamanu muboili guna bugogovi. ⁴² Bigutawitaula lwa abili na uhajya binu: Shami, hulu nda beumbene chii ihulu wita ula ushi wami uchitoma uvula obe watechee! ⁴³ Biguugalusha na ubasabaana hong a mutulu; Bebya mesu gabu gata unemena. ⁴⁴ Begu ubasiga na witaula, beguta uhajya lwa asatu, ugalushila yiyeya mioolo. ⁴⁵ Honga biguta winda na yaji, na ubasahwila : Ihanu mutandabali na muhumunui, ihindi ili habuihi, na mwana gwa mundu nde guhanabu u magaza ga bandu babiha. ⁴⁶ Mwimani, twende, numone yogwa gumumbana guugoboa. ⁴⁷ Bebya biguta mwikoola, Tanjila Yuda jimu gwa baba umi na babili, ufa na hamonga naji ibumbu ishwalu ya bana byela, mbete na tuhibu, batumizubu na bzyui ba Makuhani na banunu ba bandu. ⁴⁸ Yogwa gwa umuhana gwa ubaha izinga : Yogwa gwamwishambijyina naji ,ijehe mumukwati. ⁴⁹ Honga na hong a, wibubjya uli Yesu, na koola : Niukusema Labbi! Na wisambijyena naji kuanu. ⁵⁰ Yesu biguumusahwila : Muhanyi nami, yovilili utaha, chitahi. Ihong a ba bandu bibaugobaa uta magaza uli Yesu na umukwata ⁵¹ Lola jimu gwa baba bali hamonga na Yesu ugolola gaza, na usomona isonje; Ujyibala muhia gwa kuhani gwa muyui, na umusesa ushu. ⁵² I Yesu begukoola galusha isonje yobe mu yabu; Baba booso bamwausamuna isonje bamwaufa na isonje. ⁵³ Gumuninga shiumbeni uhajya Shami, guyaumbaha batakataka legioni umi na yibili ya BAmalaika? ⁵⁴ Bisainji biyaungumbana bini, ubili byoho biumbene byakai bebyu? ⁵⁵ Hachea ihindi, Yesu biguusahwila ibumbu: Muvile paha na uli itagulumu ya zivi, na bisonje na tuhibu, kuungwata, nyali matufu gooso hamonga

nenu, mwigisha mu hekalu , na ndanwaungwata .⁵⁶ Byebya byooso, biufia ku uboya bisinji bya ba ng'hanga biloto bya kumbani ihali hanu mitwana yooso biyiumusiga , na ujyoa lubilu. ⁵⁷ Baba baumukwata Yesu bibatawenda naji uli kuhani gwa muyuio Kayafa , wali tulani na banunu bakumungani. ⁵⁸ Petelo gwa mwimulonda lutalu ufila mu lupangu lwa kuhani gwa muyui , ushweela na ukaa hasi hamonga na bandu ba mulimu , gwa mone yimu vuyiila bini. ⁵⁹ Makuhani na bandu ba na ibumbu ya gunda baukeba lushula lwa malimi hamushu gwa Yesu , biumbene bamwihagi. ⁶⁰ Ndaba uguza nagubumu, nagubebya wamimonesha bashuula bashwali bamalimi . Biuta ufa babili bakoola : ⁶¹ Yugu gwa koola : Niumbene utanya hekalu lya Vili na ulilonga mu matufu gasatu. ⁶² Kuhani gwa muyui biguwigoya na uboya : Ndomulunga indu? Mbiayi bibi bili babandu mukutende ala? ⁶³ Yesu bigutaukaa wehe. Na kuhani gwa muyui beguusamuna moolo guli Kl;istu , mwana gwa Vili. ⁶⁴ Yesu bigu umulunga: Byebya bigukoola Honga niukusisulwila , nu yaumona mwana gwa mundu ukaa uboo ulumi wa buswata bwa Vili na uvuwa mu matimba ga higulu. ⁶⁵ Ihanu kuhani gwa muyui bigutausana bilamba byaji,ubpoya : Guutua bulomo!Tuna muma ayi honga gwa bashuula ? Mona , mu ufuma uhujya bulomo bwaji. ⁶⁶ Mumuninga bini? Bibaulunga: Guumbene ufa ⁶⁷ Halwegulu ya yeya , biba ufilila mata û buhala , na umujyibila bititi na tuhubu na uboya. ⁶⁸ Klistu ,taha bung'hanga biloto; Tusahwili ni nani gukujyibili. ⁶⁹ Petelo gwali hasi haza mu lupangu. Muhia jimu gwa mwazi bigu'umugoboela , na uboya : Bebe naji gwali hamonga na Yesu Mugalilaya. ⁷⁰ Biguutuna û mesu ga booso, uboya : Shijili bibi byo mukoola . ⁷¹ Bebya bigwamwijejeela ku ibi, jinji muhia gwa muazi bigu'umumona na usahwila bandu bali hongo; Yuigu gwali hamonga na Yesu gwa Nazaleti . ⁷² Beguutuna honga , na utiha yogwa mundu shimwijili. ⁷³ Hanyuma , baba bali kôwha habaugoboa, biba umusahwila Petelo: Lujila guli jimu gwa baba bandu, na gu koola obe kuukuyuisha . ⁷⁴ Gwa ulonga wiha lwa ya na utiha: Yogwa mundu shimwijili.Honga na honga muu biguwilumba. ⁷⁵ Na Petelo biguuninga moolo gwa umusahwila Yesu: Muu gwa zogolo nata gwachi wilumba , gumu nduna ngumbu yisatu. Hagutua ufuma , biguulila biata na asungu oso.

Chapter 27

¹ autotoa wa butufu bauvgaya bamabohani na bayui ba bandu batapha agoli u umuwata yesu. ² manyuma ga ba pota pilato muulu gua gumbu. ³ hanu yuda, gwa muhana, gwawibalgenya, biguhajya bi n'sanya, na bigugolusha Biba li maumi Gasatu bya fatanja u magaza ga bayui ba maboha ni na buyuiba hâta, ⁴ biguboya; Nina bubihia, na usosola muloho gush'i na bubihia, bamulunga; yim' tulola? yiyi yim' hulola? ⁵ yuda gwa tasa bibali bya falanga mu kanisa, gwa batua na wenda wihulia. ⁶ bayue mabohani basamuna byebya bibali bya falanga, na uboya: ndayishoela mu beete yilumb'tui, ni mugulu gwa muloho. ⁷ na habataha agoli ya falanga, bagula na yeya falanga bulimi bwa miyama, ya bai miyama ya banghene. ⁸ ni uboya bo bulimi bya muloho. ⁹ hanu yitebea ya boolubu na yelemi, nghanga biloto: bam'samuna bibali maumi Gasatu bya falanga, inemu ya yoga gwa nau ba yinyemesha û Bana ba Israël, ¹⁰ na bwa hahubu bulimu û ba bwi, byebya mwanana bigwaboya. ¹¹ yesu gwimwii uluebu lwa muulu gwa mwihujya, wa yeye: guli kachebe gwa ba yuda? yesu gwa lunga: guboya. ¹² ndaluga indu û musahu gwa bayui ba mabiohanina boyui ba hoto. ¹³ hanu pilato biguboya: dom'hu jya ng'handa yinga bam'busahuto? ¹⁴ na yesu dolunga indu na hanusha muulu gwa gumbu. ¹⁵ musangu goso muulu gwa gumbu gwana ihangi ya uleela muwati jimu, gum'sobolubu na ibumbu ¹⁶ Bali chanu muwati gayubie, zima lagu balnaba. ³² Habafuma , bibautâna tutu jimu gwali gwa û Kulene, gwawit'ganubuS imoni , na bibaumfin'nia gwasamuni muti guhindi gani gwa Yesu . ³³ Habafia handu mwit'ganubu Golgota,iuboya naha handu ha muufa gwa mushu , ³⁴ bibaumua ihumu, haguchilabula, bigubenga ukitoma . ³⁵ Habaum'hulia, bibawibena bilamba byaji, mwitaha sobolwelu, k'uboya naha yatekee byebya wisambanga ng'hanga-biloto: Bawigabena bilamba byami, na bauta sob'lwe;lu lwa ikanju yami. ³⁶ Bibakaâ hasi , na um'ninga . ³⁷ Kuutela mushu gwa ng'handa ya alâ lya ufa waji,bibahala uluegulu ya mushu gwaji: Yugu i Yesu , kasheke gwa Bayahuli. ³⁸ Hamonga naji gwahuliubu na bazivi babili, jimu ulumi waji ,na jinji kuazi waji. ³⁹ Baijya na sinda baum'tua bulomo , na mwihuâ mushu, ⁴⁰ mwiboya : Bebe gumwatanya yende ya Vili , na ukivuba mu matufu gasatu , nde yishoshe lii beb'ninu!Hutu guli mwana gwa Vili , tuâ û muti guhiy'gani ! ⁴¹ Bayui ba makuhani , na tulani na banunu, bamumuseha bibebya , na mwiboya: ⁴² Gwashosha banji; kuû ndesh'mwishosha jeh'muninu !Hutu jehe i Kasheke gwa Isilaeli, gwatui'lii û muti guhiy'gani,na tum'mwitaba . ⁴³ Gwawihana uli Vili: Vili nde gwa mushoshe'lii hanu, hutugumulegelejeje.Jehe gwa wisamba : Nili mwana gwa Vili. ⁴⁴ Bazivi, bagwahuliubu nabu hamonga , baum'lelula bi bebya . ⁴⁵ Ubambila yuba ndambu lugali vuhu alimba-batezi, bihabuila mufitu gunema mwi gumbu lyoso. ⁴⁶ ujishila ku alimba -betezi , Yesu vbiguwisamba byata: Eloï ,Eloï , Lamasabakitani !Fundulwilu yagi: Vili gwami, Vili gwami , njiayi iguundel'lela? ⁴⁷ Bamu mu baaba baali hole-hanha, habum'hujya , bibaboya : Guwit'gana Eliya . ⁴⁸ hongana honga jimu mu ngati yabu biogujyoo wasamuna lubaya lugwawiyujya ihumu, na biguluganga û lugobo, bigumuha gwatome. ⁴⁹ Babnji bam'boya : Lea , tumone hutu hutu Eliya gumuvum'shosha. ⁵⁰ Yesu bigutanda honga luhundu lwata , biguutula mutima. ⁵¹ Na halola , ngala ya mu yende ya Vili biyiswanika bihindi bibihi , ubambila higuulu vuhu hasi, alunga-mugaza bikatengenyana, matanda bigaswanya. ⁵² Migumbu biyiwezulula, na mibili ya bandu bashwali balumbului baufa bibasangua. ⁵³ habafuma mu miyama, manyuma ga usnagua wa Yesu , bashwelanga mu jyaati yilumbului,na baumonena û mesu ga bandu bashwali. ⁵⁴ muyui gwa ibumbu ya basolaha na baba bali hamonga naji ku ukinga Yesu, habaumona uzeza wa alunga - mugaza na chii ibafumina , bibakwatubu na moyo gwa mehe, na bibaboya: Lujila , yu'tutu gwali mweana gwa Vili . ⁵⁵ Haali babaazi bashwali bam'l;olela butalu, bamwisandia Yesu ufumina û Galilaya , kumimutela mulimu. ⁵⁷ Yogolo halafia, bihafia tutu jimu andonya gwa Alimatayu, gwa mwit'ganubu Yusufu, naji gwali mutwana gwa Yesu . ⁵⁸ Biguwenda uli Pilatu, biguhajya itumba ya Yesu . Na Pilatu biguwitaba. ⁵⁹ Yusufu bigusamuna mubili , biguguvunga mu sanda yitoa, ⁶⁰ na biguwagutula mu muziyama gutohe, gugwawisoyela mu ndanda.Manyuma ibiguwsita bwehe liata kwibelu ya mugumbu, na biguwijila . ⁶¹ Malia gwa Madelena na jinji Malia baali ku'koâ , sogasoga habwihi na mugumbu. ⁶² buenda bwaji ,lyali tufu lya manyuma ga wisisa naulonga chi indu, bayui ba Makohani na bafalisayu bibawenda ham'onga uli Pilatu, ⁶³ na bibaum'swahila : Mwanana , tuuninga bibinu yugu mundu gwa malimi gwaboya , haguchapaha : Nim'sangua manyuma ga matufu gasatu. ⁶⁴ Sahwila bandu baalami mugumbu bya buose vuhu tufu lya busatu, mbisha mitwana yaji yichiauv'mwiba, na basha'limba bandu : Gwasangua mu bafu.Gaaga malimi ga manyuma gam'kaâ gabiha na hali gabele . ⁶⁵ Pilatu bigubaswahila : Mina ibumbu ya balami, mwende , mwamulami byebya bimuleg'lejeje. ⁶⁶ Bibawenda , na bibawauluma mugumbu kuilila ibumbu ya balami ulol'biibi bakubula ala bwehe û mugumbu.

Chapter 28

¹ Hanyuma ya Sabatu, uluebu lwa lutufu lwa tinga, Maliya gwa Madelena na jingi Maliya biabwenda walola mugumbu. ² Ndagumone, mavu bigazeza; Malaika gwa mwanana bigutuha higulu, watusha bwehe, naukaa hasi higulu. ³ Hali lyagi paha na muchee, na bilamba byagi bitoa paha na mabwehe ga vula. ⁴ BAMukwenga, bibatele paha na bafu. ⁵ Lakini Malaika bigubugula jihi; Na ubaswahila ba'baazi: Banu, nda muhujya moyo; juu nijili mumcheba Yesu gwahuliubu. ⁶ NAl'honga hanu; gwasangui ala bebya bigwakoola. Muvyagi, mumone fasi yi'gwaziiiubu. ⁷ Na muende nda muhujya, muswahili mitwana yagi bigu'usangua hangati ya bafu. Na gumubambila u Galilaya : Umumwenda na mumwona. Yiyi yininuswahila ⁸ Baamwatuha lubilu habuihi na mugumbu, na moyo na musangu, na bamwenda lubilu usahula musanguu uli mitwana. ⁹ Yesu gemuvgaya ukum'nghana na ubaswahila : Ninusema. Bibawibujya ukwata biahi byagi, na boo wimanisha michu yabo mbele yaji. ¹⁰ Yesu biguboya : Ndamuhujya moyo; Musot'lwela bandugu yami bayende u Galilaya:Kokooubamumona. ¹¹ Habateele mu zila, baaba balumi bamiubali mukuenga bibashela mu jyaati, na upasha u Bakuhani gooso ya bafiila. ¹² Booso, Kisha wibungu na banunu na utoha agole, uboha basolaha falanga gashali. ¹³ Biguboya: Koola : Mitwana bauvgaya butufu umwiba na bandu tuli mutulu. ¹⁴ Hamuhujya Mwati ibalu, tumshisha izi yogi na utusha ifungu yenu. ¹⁵ Basolaha bibabugula falanga na ulonda ng'handu yibaswahila. I lutayo biyiwenda uli Bayuda tja na lelo. ¹⁶ Mitwana umi na jimu bibawenda u Galilaya, ulwegulu lwa batelela Yesu. ¹⁷ Habmumwona, bibatusha mishu uluebu lwaji. Bangi bana mbaa juu yagi. ¹⁸ Yesu, haguwibu ubali, biguboya :Buswata bwa umbehubu tangu higulu na gu mavu. ¹⁹ Mwende, mwatahi bisamba biooso Bamitwana, ubtaha lubatizu uzina lya Shagi, lya Mwana na lya Chiuli Ilumbului, ²⁰ Na mubigushi ulola yooso ya singubu. Ni nenu hamonga kila lutufu, na bijyibie alunga-mugaza hayimuha.